

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
August 19, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGPJŪTIS - AUGUST 19, 1994

Nr. 161

Kaimo žmonės nesusipažinę su referendumu

Vilnius, rugpjūčio 11 d. (LA) — Apgaudinėjo viena valdžia, apgaudinėja ir kita, daugiau už jokią valdžią niekas neis balsuoti. Taip mąsto bet kokia vilij praradę kaimo žmonės. Neišblaško nevilijos ir atostogų į kaimą atvykusio miestelėno žodžiai apie indėlius, kas juos atėmė ir kas turi gražinti, rašo Gintaras Mikšūnas „Lietuvos aide“.

Valdandiosios partijos žmonės, kurie nenori, kad referendumas praeitų, daug dirbti kaime nereikia. Niekas nesupranta tarptautinių terminų „indeksacija“, „kompensacija“ ir t.t. Labiau prasigyrę sako, kad su niekuo savo turtu nesidalinsia, varginsini nepasitiki nei dešine, nei kaire, nei centru. Jiems bet kokia valdžia yra vagnys, kurie plėšia iš varguomenės paskutinį skatiką. Jaunimas sako, kad indėlių neturėjo, todėl jiems iš to referendumo nebus „jokio biznio“.

Daugumai vargingų žmonių kaime 70 centų laikraščiu nusipirkti jau yra prabanga. Perka pigesni rajoninių laikraštuką už 20 ct, o jame nei žodžio apie referendumą. Populiariausias laikraštis provincijoje „Akistata“, o labiausiai žiūrima televizijos laida — serialas „Santa Barbara“ arba „Rožė“. Žinių programos „Panoramos“ nežiūri, nes bijo politikos. Taigi iš kur žmogus gali žinoti apie indėlius ir jų kompensavimą.

Provincijoje žemiški reikalai kartais paastinami dirbtinai, kad žmogaus galva būtų prikimšta įvairių rūpesčių, kurių ir taip nedinga.

Prasidėjus referendumo kampanijai Telšių rajono Gadunavo apylinkėje staiga buvo sumažintas superkamo pieno riebumas. Žmonės už tokį pieną gavo mažiau pinigų. Kaimiečiai rašo pareiškimus, bylinėjasi, rašo skundu. Po panašaus įvykio Plungės rajone žmonės buvo išaiškinta, kad kaltas dėl to Landsbergis ir Vagnorius. Jie sugriovė žemės ūkį, nėra ko jiems pataikauti, geriau į referendumą neiti.

Rajonų centruose ir miesteliuose žmonės supranta, kad per referendumą vėl už kažką reikės balsuoti. Arba už Landsbergį, arba už Brazauską. Apie indėlių kompensavimą nėra nei girdėję. Mažeikiuose, taip pat ir

mažesniuose žemaitijos miesteliuose, po butus vaikšto referendumo komisijų nariai ir sako: „Jūs šeima neįrašyta į rinkėjų sąrašus“. Žmogus nustemba, išsigasta. Po to vėl klausia: „Gal jūs nenorite dalyvauti referendume?“ Jei nedalyvausite, tai jūsų šeimos neįrašysime į sąrašus. Žmogus apsidžiaugia, kad pareigūnas siūlo nedalyvauti ir sutinka.

Iš Zarasų gauta žinia, kad rinkėjų sąrašų iš viso nėra, o referendumo organizatoriai ir apylinkės negavusios lėšų. Marijampolės rajone iki rugpjūčio 9 d. šešiose apylinkėse neįvyko pirmieji referendumo komisijų posėdžiai, pažeistas pasiruošimo referendumui tvarkaraštis. Marijampolėčiai siūlo referendumo datą nukelti dviem savaitėms.

Kauno miesto referendumo apylinkių komisijų pirmininkai raštu kreipėsi į Kauno miesto referendumo komisiją (iš viso 72 parašai), jame surašydami Referendumo įstatymo pažeidimus.

Referendumo apylinkių komisijos Kaune buvo sudarytos rugpjūčio 1 d., likus mažiau kaip 35 dienoms. Tokiu būdu buvo pažeistas įstatymo 20 straipsnis. Referendumo apygardos komisija apylinkių komisijų pirmininkams apie jų paskyrimą pranešė tik rugpjūčio 2-4 dienomis. Iki šiol jiems neišduoti pareigybinių pažymėjimai. Netikusiai parengti rinkėjų sąrašai apylinkių komisijoms pateikti pavėluotai, į juos neįtraukti naujai pastatyti namų gyventojai, o įrašyti nesantys.

„Dėl šių priežasčių pareiškiam, kad jeigu ir toliau Vyriausioji Rinkimų Komisija bei Kauno miesto apygardos referendumo komisijos pažeidinė Lietuvos referendumo įstatymą, gali būti, kad, nenorėdami dalyvauti sąmoningame referendume žlugdytume, būsimie prievarti pasitraukti iš savo pareigų apylinkių komisijų pirmininkai. Kauniečiai taip pat reikalauja, kad referendumo data būtų nukelta penkiolika dienų.“

Taigi dar neprasidėjus referendumui, daroma viskas, kad jis neįvyktų. Rinkėjų pasyvumas ir neinformuotumas bus laikoma jų pozicija.

Miestai prašo nukelti referendumo datą

Vilnius, rugpjūčio 11 d. (LR) — Vyriausioji Rinkimų Komisija rugpjūčio 10 d. turėjo telefoninį pasitarimą su visos šalies referendumo komisijų pirmininkais, rašo „Lietuvos rytas“.

Paklaustas apie pokalbio rezultatus, pasitarime dalyvavęs Vilniaus miesto referendumo komisijos pirmininkas, LDDP atstovas Z. Sadauskas sakė, kad daugelio miestų bei rajonų komisijų vadovai skundėsi dėl netiksliai rinkėjų sąrašų ir labai griežto referendumo organizavimo ir vykdymo tvarkaraščio. Apie tas pačias problemas pasakojo ir Vilniaus miesto referendumo komisijos nariai bei rinkiminių apylinkių vadovai. Anot komisijos pirmininko

pavadoautojo S. Diečkaus, nė vienas tvarkaraštis nurodytas punktas nebuvo įvykdytas laiku (paklaida maždaug penkis dienas). Kiekvienoje apylinkėje iš sąrašų dėl įvairiausių priežasčių (išvyko gyventi kitur ar pasikeitė butą) išbraukiama po 200-300 žmonių.

Justiniškių gyvenamajame rajone 25 namų gyventojų sąrašų iš viso iki šiol nėra. Pasak Vilniaus miesto referendumo komisijos nario K. Šimo, ne vienos apylinkės rinkėjų sąrašuose pavardės kartojasi po kelis kartus. Ir K. Šimas, ir S. Dieckas, ir kiti, dalyvavę pasitarime, siūlė pateikti Vyriausiajai rinkimų komisijai raštą, kuriame nurodoma, kad jau dabar pažeisti aštuoni Re-

Šį sekmadienį Meksikoje vyksant rinkimams, juose negalės balsuoti užsienyje gyvenantys Meksikos piliečiai (vien JAV yra daugiau, kaip 5 milijonai meksikiečių). Chicagoje meksikiečiams demonstruojant prie Meksikos konsulato miesto centre, viena moteris laiko Meksikos vėliavą. Nors Meksikos Konstitucija leidžia užsienyje gyvenantiems piliečiams balsuoti, valdžia nesuorganizavo sistemos surinkti jų balsus, teisdama, kad tai būtų per brangu, techniškai per sunku, ir kad nelegalūs imigrantai balsuodami išsiduotų Amerikos valdžiai. Jų visuomeninių organizacijų vadai tokių pasiteisinimų nepriima. Šį sekmadienį jie organizuoja simbolinius balsavimus protesto ženklui, ir kai kurių vietovių konsulai apsiėmė balsus pasiūti rinkiminei komisijai Meksikoje.

Referendumu žmonės galės sudrausminti valdžią

Vilnius, rugpjūčio 17 d. (Elta) — Antradienio vakare Lietuvos Televizija transliavo ministro pirmininko Adolfo Šlezevičiaus ir Seimo nario Gedimino Vagnoriaus diskusiją dėl referendumo, kuris siūloma įstatyti „Dėl neteisėto privatizavimo, nuvertintų indėlių ir akcijų bei pažeistos teisės saugos“ nuostatą. Diskusijoje dalyvavo ir Seimo narys Gediminas Kirkilas bei žurnalistas Liudvika Pociūnienė.

G. Vagnorius pasakė, kad referendumas nėra politinis, bet jame dalyvaudami žmonės galės sudrausminti dabartinę valdžią. Jo nuomone, gamyba dažnai yra tyčia stabdoma ir valstybė per dieną vidutiniškai netenka turto už 15 milijonų litų. „Kaip nežlugus verslas, jeigu finansai sutvarkyti taip, jog niekas neturi pinigų? Imonės nieko negali gaminti, nes, neturėdami pinigų, niekas nieko neperka. Ūkininkams taip pat gaminti neapsimoka, nes valdžios globojamos perdirbimo imonės neatiduoda jiems pinigų“, sakė Vagnorius. Jis pabrėžė, kad Lietuvos Seimas atmetė Lietuvos konservatorių pasiūlymus įstatymais įvesti tvarką, todėl jiems neliko kito kelio, kaip pasiūlyti juos referendumui.

Premjeras Adolfas Šlezevičius pripažino, kad siūlomo įstatymo nuostatos yra labai svarbios ir iaudinančios kiekvieną Lietuvos gyventoją, tačiau visos jose keliamos problemos turėjo būti išspręstos dar Gedimino Vagnoriaus vyriausybės laikais. Premjeras pasakė, kad nė vienoje pasaulio šalyje nebuvo tokio masto valstybinio turto išdali-

ferendumo įstatymo straipsniai ir, be kita ko, prašoma referendumo datą nukelti ir spalio mėnesio pradžią. Vertindamas tokią nuostatą ir referendumo organizavimo nesklaidumus, Z. Sadauskas sakė, kad Vilniaus miesto referendumo komisijos pirmininku buvo paskirtas jam nežinantis. Tačiau, nepaisant to, jis nusiteikęs iki rugpjūčio 27 d. atlikti visus būtinus darbus. Kelis kartus tokios pačios pozicijos laikytis pirmininkas primygtinai prašė ir įsivadruosius posėdžiautojų.

nimo kaip Lietuvoje. Anot Šlezevičiaus, nerealūs nuostatos esantis teiginys, kad kompensacijų išmokėjimas turi prasidėti, kai valstybės popierių fondas sukaups ne mažesnę kaip 1 milijardą litų pinigų rezervą, nes tam reikia 20 kartų didesnės pinigų sumos nega iš viso dabar yra sukaupta už privatizavimą gautų lėšų.

Į ministro pirmininko pastabą, kad referendumui siūlomo įstatymo nuostatų nepalaido ir užsienio bankų, kitų tarptautinių organizacijų ekspertai, Liudvika Pociūnienė atsakė, kad ne visi ekspertai yra objektyvūs, o kai kurie iš jų turi savų interesus. Ji be kita ko apgailestavo, kad vėlesnės vyriausybės neapsiėmė testuoti G. Vagnoriaus vyriausybės programos todėl ir susidarė tokia krizinė situacija.

Lietuva išijungė į tarptautinę kelių sistemą

Vilnius, rugpjūčio 3 d. (BNS) — Lietuvos vyriausybė nutarė prisijungti prie Transeuropinės šiaurės-pietų automagistralės (EUREP) sutarties. Liepos 29 dienos nutarimu Lietuvos užsienio reikalų ministerija įpareigota saugoti prisijungimo prie sutarties dokumentus, o už sutarties vykdymą atsakinga Automobilių Kelių Direkcija.

Valstybinės Automobilių Kelių Direkcijos generalinio direktoriaus pavaduotojas Rimvydas Gradauskas pasakė, jog Lietuva, siekdama integruotis į Europos kelių tinklą, nori prie jo prijungti dvi pagrindines trasas — Via Baltica ruožą Lietuvos teritorijoje ir automagistralę Minskas-Vilnius-Kaunas-Klaipėda.

Europos tranzitiniai keliai, priklausantys TEM sutartčiai, paprastai turi tam tikrą statusą, gerą apūpinimą, vežėjams rekomenduojama naudotis tais keliais, apie juos suteikiama visa būtina informacija.

Vyriausybės nutarimas prisijungti prie TEM sutarties yra tik šio proceso pradžia. Tokius pat dokumentus turi parengti ir kaimyninės valstybės — Latvija bei Estija. Rimvydas Gradauskas mano, kad tai bus padaryta iki kitų metų pradžios.

„Jeigu G. Vagnorius per tokį trumpą vadovavimo laiką ir paliko kokią nors spagą, tai A. Šlezevičius turėjo daug gražaus laiko tą spragą užtaisyti“, teigė L. Pociūnienė. Gediminas Kirkilas agitavo prieš referendumą.

Prekyba su Vakarais ir Rytai beveik lygi

Vilnius, rugpjūčio 18 d. (Elta) — Pagal Pramonės ir prekybos ministerijos pateiktus duomenis, pirmą kartą per pastaruosius 50 metų Lietuvos prekių apyvarta su Vakarais beveik susilygino su prekyba Rytuose. Per pirmąjį šių metų pusmetį Lietuva ir Vakarų valstybės išsiuntė 48.7% visų eksporto prekių ir iš jų gavo 48.7% viso importo.

Gerokai išsiplėtė ir prekybos geografija. Lietuva savo produkciją dabar eksportuoja į 107 pasaulio šalis (1992 metais — į 86 šalis), o importuoja iš 115 pasaulio šalių (1992 metais — iš 72 šalių). Kol kas pagrindiniu Lietuvos prekybos partneriu išlieka Rusija. Iš jos Lietuva gauna energetinių išteklių, juodųjų bei spalvotųjų metalų, medienos, medvilnės pluošto, sintetinių ir vilnonių verpalų bei kitų žaliavų. Antroje vietoje pagal importą įsitvirtino Vokietija. Plečiasi Lietuvos prekyba su Didžiąja Britanija ir Prancūzija.

Lietuvos eksportas atspindi beveik visą šalies pramonę. Tai daugiausia — mėsa, pienas ir jo produktai, chemijos ir gimininių šakų produkcija, mediena ir jos dirbiniai, tekstilės gaminiai, mašinos ir įrenginiai.

Kariuomenei trūksta lėšų ir gerų įstatymų

Vilnius, rugpjūčio 18 d. (Elta) — Šiandien Kaune, Karininkų Ramovės salėje, įvyko Lietuvos krašto apsaugos karininkų susirinkimas. Į jį atvyko prezidentas Algirdas Brazauskas, ministras pirmininkas Adolfas Šlezevičius, krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius, kariuomenės vadas generolas Jonas Andriškevičius, visų kariuomenės rūšių vadai.

Susirinkimą pradėjęs prez. Brazauskas akcentavo, jog šalia karinių, jaunimo rengimo klausimų krašto apsaugos sistemoje šiuo sunkiu šalies ekonomikai laikui reikia daugiau dėmesio

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Pavojingi kroviniai galės būti vežami slapta

Vilnius, rugpjūčio 11 d. (LA) — Trisdešimties rūšių prekes, jų tarpe ir branduolinius medžiagos, bei sprogmenys, galės būti gabenamos tarp Karaliaučiaus ir Rusijos slaptu tranzitu, rašo „Lietuvos aidas“, remdamasis ir BNS agentūros žiniomis. Tokių prekių sąrašą vyriausybė patvirtino rugpjūčio 8 dienos nutarimu. Kartu patvirtinta slaptų krovinių gabenimo tvarka.

Slaptų krovinių sąrašą yra branduoliniai reaktoriai, izotopų atskyrimo įrenginiai ir aparatūra, išnaudotos branduolinių reaktorių kasetės, parakas ir sprogmenys, sprogdikliai, signalinės raketos ir kiti pirotechnikos gaminiai, fotografinės ir kino juostos specialioms tikslams, spausdinti visų rūšių žemėlapių, hidrografinės arba panašios schemos, įskaitant atlasus, sieninius žemėlapius, topografinius planus ir gaublius, neatspauduoti pašto ir kiti panašūs ženklai, herbinis popierius, banknotai, čekių blankai, akcijos, sertifikatai, obligacijos ir panašūs vertybiniai popieriai.

Į sąrašą įtraukti slapti dokumentai, specialioms tikslams skirta elektrinė laidinio telefono

arba telegrafo ryšio aparatūra, mikrofonai, garsiakalbiai ir kita garso stiprinimo aparatūra, vaizdo įrašymo arba atkūrimo aparatūra, kompiuterių disketės su slapta informacija, radiolokacijos, radionavigacijos arba distancinio valdymo radijo bangomis aparatūra, radijo ryšio priėmimo aparatūra, taip pat televizijos imtuvai, visų tipų antenos ir antenų reflektoriai, elektriniai garsinės arba vaizdinės signalizacijos įrenginiai — viskas skirta taip pat specialioms tikslams.

Slapti kroviniai yra ir visa karinė technika — tankai ir kitos savaeigės šarvuotos kovinės mašinos, kariniai malūnsparniai, karo lėktuvai ir laivai, optikos ir fotografijos prietaisai ir aparatai, skirti specialioms tikslams, koviniai ginklai ir amunicija bei jų dalys.

Teisė importuoti ar eksportuoti slaptus krovinius suteikiama tik specialiu vyriausybės nutarimu ar kitu teisės aktu.

Sprendžiant iš nutarimo, jis bus taikomas ir kitų valstybių specialioms kroviniams, t.y. ir numatomiems Rusijos kariuomenės pervežimams.

Būtina stabdyti vidutinio visuomenės sluoksnio skurdinimą

Vilnius, rugpjūčio 17 d. (Elta) — Konstitucinio įstatymo „Dėl neteisėto privatizavimo, nuvertintų indėlių ir akcijų bei pažeistos teisės saugos“ projektas negali būti vertinamas vienušiai, tai reikia daryti kompleksiskai, pasakė Lietuvos ekonomikos ir užsienio investicijų vystymo agentūros valdybos pirmininkas Vytautas Pakalniškis. Pakalniškio nuomone, šis projektas yra mechanizmas, realizuojantis socialines ir ekonomines idėjas, o kaip konstitucinis įstatymas jis prilygsta Konstitucijai. Tai yra tiesioginė demokratijos akta, kuriam pritarinama arba nepritarinama, visuomenė priima galutinį sprendimą.

Pakalniškis taip pat teigė, kad įstatymas svarbus ir tuo, kad jame numatoma, kaip legalizuoti ne pagal įstatymą privatizuotus objektus ir įteisinti jų, kaip privačių imonių, egzistavimą. Šiuo metu Lietuvoje yra apie tūkstantis imonių, kurios iš valstybinių tapo privačiomis ne pagal privatizavimo įstatymą, jis nurodė.

Vytautas Pakalniškis be kita ko pasakė, kad valstybės stabilumas priklauso ne nuo pačių turtingiausių ar neturtingiausių šalies gyventojų, o nuo pasiutintų sluoksnio, kurį sudaro inteligentai, smulkūs ir vidu-

tiniai verslininkai, ūkininkai bei pensininkai. Tačiau dabar Lietuvoje ši visuomenės dalis, jo nuomone, yra faktiškai sužlugdyta. Jei nebus sustabdytas vidutinio sluoksnio skurdinimas, mūsų šalis taps marionete, nebus galimybių remtis visuomene. Lietuva liks be savo vidaus politikos ir galės darytis tikėtai į Rytus arba Vakarus, pabrėžė Lietuvos ekonomikos ir užsienio investicijų vystymo agentūros valdybos pirmininkas Vytautas Pakalniškis.

Tautininkų Sąjunga švenčia 70 metų

Vilnius, rugpjūčio 18 d. (Elta) — Rugpjūčio 19 d. sukanka 70 metų, kai Šiauliuose Ekonominė Politinė Žemdirbių Sąjunga susijungė su Tautos Pažangos Partija. Taip gimė Tautininkų Sąjunga. Jos pirmininku buvo išrinktas profesorius Vincas Krėvė Mickevičius. Tautininkai skelbė, kad tautos gerovė yra pagrindinis jų viešosios politinės, ūkinės, ir kultūrinės veiklos tikslas.

Kuriant Lietuviai Tautininkų Sąjungą dalyvavo Jonas Basanavičius, Antanas Smetona, Juozas Tumas-Vaižgantas, Augustinas Voldemaras ir kiti.

1989 metais atkurta Lietuvos Tautininkų Sąjunga tęsia tarpukario tautininkų tradicijas. Vilniuje ir kituose miestuose rugsėjo mėnesį vyks mokslinės konferencijos, skirtos Tautininkų suakčiai paminėti.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 19 d.: Šv. Jonas Eudes, kunigas (1601-1680); Emilija, Boleslovas (Balys), Felicija, Jovilas.

Rugpjūčio 20 d.: Šv. Bernardas, abatas, Bažnyčios mokytojas (1091-1153); Neringa, Svajūnas, Beržas.

Redaktorė Irena Regienė

XV PASAULINĖS FUTBOLO PIRMENYBĖS (VIII)

P. GANVYTAS

Nors 52 rungtynės laike mėnesio (VI-17 iki VII 17) 9 vietovėse ir yra milžiniškas organizacinis uždavinys, esmėje pasaulinės pirmenybės dar platesnės savo apimtim ir jas reikia įjungti ir atrankines žaidynes, kurios prasideda bent 2 metus prieš patį baigmę ir tęsiasi beveik 1,5 metų. Taigi 1996 metų pavasarį ir vėl pradės rinktinės tarp savęs kovoti dėl teisės 1998 metais vykti į Prancūziją ir ten varžytis dėl futbolo pirmenybių nugalėtojų garbės. Tad prie jau minėtų 52 susitikimų turime dar pridėti 491 atrankines rungtynes, idant pajustumėme tikrą šių pasaulinių pirmenybių apimtį. Atseit, iš viso buvo sužaistos 543 varžybos šioje planetoje, idant galų gale brazilai galėtų pasivadinti naujuoju pasaulio meistrui šioje komandinėje sporto šakoje.

Kokia didžiulė užduotis; kiek ji įjungia žmonių darban, kokia daugybei žiūrovų jos sukelia malonumo, džiaugsmo ar širdies skausmo. Tai tikrai ypatingos apimties sportinis įvykis. Nenuostabu tad, kad baigmės rungtynes pasaulyje seka arti 2 bil. žmonių.

Amerikiečiams pavyko

Daug kas jaudinosi, kad šio krašto apatija futbolui neleis efektingai suorganizuoti šių pirmenybių. Tačiau pesimistai apsiriko. Ir žiūrovų skaičiumi, ir televizijos dėmesiu, ir komerciniu pasisekimu ir dėmesio atkreipimu; iniciatoriai gali džiaugtis ir didžiuliu. Nebuvo jokių didesnių incidentų, chuliganizmo pasireiškimų — iš viso neigiamumai buvo tokie minimalūs, kad jie net kasdieninėje spaudoje ir televizijos žinių perdavime neatrado sau vietos. Atseit — pirmenybės puikiai praverstos.

Nereikia ta tačiau, kad nuo dabar suklestės futbolo žaidimas ir šiame krašte. Šios „varžybos“ jau kur kas subtylesnės. Rungiamasi ekonominėje arenoje, kuri aptariamai bilijonais dolerių. Jau dabar įsigalėjusių sporto šakų propaguotojams nėra jokio noro ar reikalo priimti dar vieną partnerį ir tuo pačiu sumažinti savo rinkos potencialą. O ar „futbolas pats“ bus pajėgus vesti tokia kovą — tik ateitis parodys. Viena aišku — varžybos bus ilgalaikės ir pats futbolo žaidimas turės ne vienu atžvilgiu reformuotis. Kodėl pvz. negalima žaidėjų keisti dažniau, suteikti progą daugiau įvarčių pasiekti? Be tokio pobūdžio svarstymų ir atitinkamų reformų futbolo mėgėjai ir toliau gali likti sporto arenos našlaičiai, kai

Spaudoje

Turbūt nebuvo vietovės, kurioje futbolo pirmenybės nebūtų skirta dėmesio. Ir futbolo priešininkai spaudos darbuotojų tarpe greitai susigaudė, kad dabar jiems laikas tylėti. Gan atidžiai šias pirmenybes spaudoje ir televizijoje sekusiam dėmesin krito tik vieno šio krašto didiesio sporto komentatoriaus „išminties perlas“, kai

su dideliu nustebimu jis vakariniu žinių metu pranešė, kad futbolo mėgėjų susidomėjimas toks azartinis, kad Albanijoje vienas pilietis su savo draugu susilažijo ir užstatu jis rizikavo savo žmoną. Kai vargšas ne tik turėjo susigyventi su neigiamu rungtynių rezultatu, bet namo grįžęs neberado ir savo žmonos. Tai šiam komentatoriui buvo svarbiausia to vakaro pirmenybių žinia; gi 2 rungtynių duomenų, tą patį dieną praveistų, jis taip ir neperdavė... tuo tarpu dabar jis savo žiūrovų specialioje sporto programoje, kuriai kas vakarą skiriama 15 min., bando nustebinti prieš sezoninio amerikietiško futbolo pasirošimo įvykiais, kaip antai — kuris žaidėjas per dažnai savo ausį krapšto. Tokios ignoracijos verpetuose sunku prasiimti, kad ir su įdomiais faktais. Didžiausias ginklas prieš futbolą bus tylą. Nors lašas po lašo padaro savo — jaučiamą pažangą. Dabar jau galime pasitikėti, kad ir labai mažomis raidėmis išspausdintus, pagrindinių europinių lygų varžybinių duomenis. Prieš dešimtį metų tokių dalykų tikrai niekas nespausdino, nebent „New York Times“ skirdavo vietos anglams, ir tik jiems.

Šių pirmenybių metu į akis krito 3 sporto spaudos reiškiniai. New Yorke buvo pradėtas leisti „World Cup“ dienraštukas. Jį rėmė 13 oro susisiekimo linijų ir viena turistinės pramonės įstaiga. Dažniausiai 24 puslapių, jis suteikė skaitytojams daug panoraminės informacijos bei kiekvienų rungtynių žaidėjų vertinimus. Tame pačiame New Yorke leidžiami 2 žurnalai. Vienas — „New Yorker“ — elitinis, žilos senatvės susilaukęs, bet dabartinės redaktorės anglės Brown atnaujintas, ir „New York“ savaitraštis; tai proto-tipas dabar jau visoj Amerikoje pasirodanti miesta liečiančių įvykių leidinys. Abu jie pasižovė futbolo pirmenybių reikalu pasisakyti. „New York“ žurnalas, jau kokią 30 metų egzistuojantis šioje arenoje, prieš varžybas atsispausdino M. Agovino ir A. Williams rašinį „A Nasty and Brutish Sport“. Du „solistikuoti“ žurnalistai visomis mandrybėmis mus bandė paruošti šioms pirmenybėms, net parengdami vadovą susipažinimui su 12 rinktinėmis, kurioms reikėtų skirti dėmesio per šias varžybas. Jų tarpan įtraukė ir Angliją, kuri net nesikvalifikavo baigmės turnyrui... Mama mia — kokia išmintis! O anti-vokiškai nuotakai nėra ribų!

„New Yorker“ savo įnašą padarė po varžybų. Rugpjūčio 1 d. laidojo Jonathan Wilson savo rašinį „The Big Kickoff“ skaitytojams suteikia įdomią, įvairią perspektyvą, kurią tikrai verta pasiskaityti. Be reikalo jis naudoja „obligatorinius, keturraidžius, vulgarus žodžius“, nes šiuo atveju jie nei „macnumo“, nei vertės neprideda prie šio vertingo rašinio. Jo galutinė išvada, kad nuo dabar jis diskusijose su prieš futbolą nusistatčiusiais paaiškina, jei to reikėtų, bet niekad nebeįsako apie šios pirmenybės reikalingumą. Tiksliai

„Lituanicos“ futbolininkai „atsikviepa“ tarp rungtynių jų rugpjūčio 13 d. Lemonte rengtame turnyre — gegužinėje.

Nuotr. Ed. Šulaičio

LIETUVOS AERO KLUBO VEIKLA

1927 metais Lietuvoje buvo įkurtas Lietuvos Aero klubas (LAK), visuomeninė organizacija remti ir plėsti savo krašto sportinę aviaciją. Sovietams okupavus Lietuvą, Lietuvos Aero klubas buvo uždarytas, o jo turtą ir aviacijos techniką užgrobė okupantų aviacinė organizacija — Osoaviachim. 50 metų Lietuvos aviacija buvo valdoma svetimu, kuriems nerūpėjo Lietuvos interesai, nei Lietuvos aviatoriai galėjo atstovauti savo kraštui tarptautinėse varžybose. 1989 m. papūtus laisvės vėjams, Lietuvos aviacijoje įvyko esminiai pakitimai. Lietuvos aviatorių sąjunga ir atgavinto Lietuvos Aero klubo nariai sujungė savo pastangas, kad greičiau būtų atkurta Nepriklausomos Lietuvos aviacija. Atstacius Lietuvos nepriklausomybę, Lietuvos aviacija pergyvena naują pakilimą, formuojasi trys kryptys: civilinė-komercinė, karinė (krašto apsaugos sistemoje), ir sportinė — Lietuvos Aero klubas (LAK).

Lietuvos aviacijos atgimimo metais Lietuvoje buvo 18 aviacijos technikos sporto klubų, 8 konstruktorių lakūnų mėgėjų klubai, 5 karšto oro balionų klubai, 12 jaunųjų sklandytojų klubų, 2 ultra lengvų skraidymo aparatų klubai. Klubuose buvo aviacijos technikos: 144 įvairaus tipo sportinių lėktuvų, 218 sklandytuvų, aerodromai, angariai, įvairūs pastatai lakūnams, sklandytojams, aviacijos ir kosmonautikos žurnalai „Lietuvos sparnai“, ir t.t.

1993 m. pradžioje Kaune buvo suaukta neeilinė LAK konferencija. Regioninių aeroklubų ir atskirų federacijų delegatai aptarė klubų finansavimo klausimus, aviacijos turto naudojimą, aerodromų žemės likimą. Apšvarstė ateities aviacijos sporto šakų programą, Lietuvos aviatorių dalyvavimą Europos ir pasaulio čempionatuose galimybę. Taip pat išrinko LAK prezidentu Vilniaus miesto valdybos vyriausią inžinierių Jurgį Stanaitį, o LAK generalinio sekretoriumi patvirtino inžinierių Antaną Karpavičių. Neseniai J. Stanaitis dalyvavo Tarptautinės Aeronautikos federacijos (FAI) generalinės asamblėjos darbe Tel-Avive, Izraelyje. Užmegti ryšiai su kitų šalių aeroklubų vadovais.

ir puiki išvada! Tik visa bėda, kad tiražo atžvilgiu aš linkęs manyti, jog „New Yorker“ turi mažiau skaitytojų, negu „New York“ savaitraštis. Bet šitokia informacija jau nebe lašas, bet visos kibiras lašų...

(Bus daugiau)

Gladesnius ryšius LAK turi su Skandinavijos šalių aeroklubais. Svarbu, kad Lietuvos Aero klubas, mūsų sportininkų pasiekimai tampa žinomais pasaulio aviacijos sporto organizacijų tarpe, kad Lietuvos Aero klubas pripažįstamas pilnateisiu FAI nariu. Mūsų sportininkai tarptautiniuose renginiuose pasiekė neblogų rezultatų. Aukštojo pilotazo čempionas Jurgis Kairys pirmąją Breitlingo taurės pasaulinio lygio varžybose. Sklandytojas S. Skalskis Pasaulio sklandymo čempionate Švedijoje buvo 4-tas, V. Sabeckis atvirame Anglijos čempionate iš 50 dalyvių buvo 4-tas. Jaunųjų sklandytojų komanda Prancūzijoje liko 5-ta. Neblogai startavo ir oro balionų pilotai. G. Mockaitis tarptautinėje fiestoje Loraine mieste, Prancūzijoje, iš 130 balionų užėmė aukštą 5-ą vietą.

1994 metai ne tokie įtempti ir reikšmingi, kaip Dariaus ir Girėno metai. Birželio 18 d. Kaune buvo iškilmingai paminėta Lietuvos karo aviacijos 75 metų sukaktis. Ta proga buvo surengta didelė aviacijos šventė Kauno Dariaus ir Girėno aerodrome. Šventėje pasirodė Lietuvos karinės aviacijos ir sportiniai lėktuvai, parašutistai. Dalyvavo Italijos karinių oro pajėgų du lėktuvai: štabinis ir desantinis bei Lenkijos sraigtsparnis. Svečių tarpe buvo 16 valstybių karinių aviacijos atstovų. Generolo Antano Gustaičio 3-jų lėktuvų ANBO-IV skridimo aplink Europą 60-mečio sukaktį paminėti buvo suaruota aviacijos šventė Marijampolės rajone, A. Gustaičio tėviškėje, ir Kauno Dariaus ir Girėno aerodrome bei Technikos muziejuje. Tuo laiku Kaune vyko ultra lengvų, savos gamybos skraidymo aparatų sąskrydis, pasirodymas gyven-timus, aviacijos turto naudojimą, aerodromų žemės likimą. Apšvarstė ateities aviacijos sporto šakų programą, Lietuvos aviatorių dalyvavimą Europos ir pasaulio čempionatuose galimybę. Taip pat išrinko LAK prezidentu Vilniaus miesto valdybos vyriausią inžinierių Jurgį Stanaitį, o LAK generalinio sekretoriumi patvirtino inžinierių Antaną Karpavičių. Neseniai J. Stanaitis dalyvavo Tarptautinės Aeronautikos federacijos (FAI) generalinės asamblėjos darbe Tel-Avive, Izraelyje. Užmegti ryšiai su kitų šalių aeroklubų vadovais.

Lietuvos Respublikos vyriausybė dar š.m. vasario mėn. priėmė nutarimą 1995 m. surengti Pasaulio lietuvių V sporto žaidynes. Žaidynės numatomos rengti 1995 m. liepos 30 - rugpjūčio 5 d. Aviacijos sporto atstovai susirinkę Kūno kultūros ir sporto departamentą aptarė preliminarines žaidynių renginio sąlygas. Lietuvos Aero klubas numato varžybose dalyvauti tose aviacijos sporto šakose, kuriose pareikš norą dalyvauti išeivijos atstovai: pirmiausia, precizinio skraidymo, sklandymo, oro balionų, parašutų ir kitose sporto šakose. Pageidautina, kad pvz. precizinio skraidymo, oro balionų ekipažus galėtų sudaryti mišrios komandos: vienas respublikos atstovas, vienas išeivijos atstovas. Buvo

Futbolas Čikagoje „LITUANICOS“ METINĖ ŠVENTĖ

„Lituanicos“ futbolo klubo metinis turnyras ir gegužinė šeštadienį (rugpjūčio 13 d.) Lemonte buvo smagi ir nuotai-kinga, nepaisant gerokai šlapių aikštinių. Iki pietų stiprokas lietus padarė savo ir net atgrasino dalį galimų žiūrovų. Tačiau popietėje oras jau buvo „Lituanicos“ pusėje; kelis kartus pasirodė siaubingi debesys nuplaukė be kritulių.

Programa vyko pagal planą, gal net kiek daugiau, kadangi netikėtai prisidėjo dar viena komanda vyrų grupėje, tai vietoje numatytų keturių, žaidė penkios. Pirmą vietą atiteko temperamentingams „Maroons“ žaidėjams, kurie sukalė 7 taškus (trys pergalės ir lygiosios). Po jos — „Liths-Lituanica“ su dviem pergalėmis ir lygiosiomis. Paskui — „Sparta“ su viena pergale ir trimis lygiosiomis, Missouri — dvi lygiosios, o paskutinėje vietoje liko Hyde Park — be taškų.

„Lituanicos“ komanda šį kartą neblogai sukojavo. Aikštėje pasirodė ir vienas naujas žaidėjas — futbolininkas iš Lietuvos — Dainis Simėnas, čia gana gerai užsirekomendavęs. Kiti buvo komandos senbūviai, komandos spalvas gynę jau daugelį kartų. Jiems buvo nebloga treniruotė prieš naują pirmenybių sezoną, kuris prasidės rugpjūčio 28 d. Praėjusį ketvirtadienį (rugpjūčio 18 d.) Metropolitan lygos komandų atstovų susirinkime turėjo būti išdalinta naujas tvarkaraštis, kurį paskelbsime ateinančių penktadienį. Kaip jau minėta, „Lituanica“ naujame rate žais I divizionoje.

Turnyre pasirodė ir „Lituanicos“ senjorai. Jiems čia sekėsi kiek blogiau negu vyrams ir jie turėjo pasitenkinti ketvirtąja vieta. Nugalėtojai tapo irgi „Maroons“ klubo atstovai. Po jų ejo „Sparta“, Missouri ir „Lituanica“. Nors „Lituanicos“ senjorai liko paskutinėje vietoje, sveikintinas jų ryžtas ir geri norai.

Šioje šventėje dalyvavo arti 200 asmenų, įskaitant ir žaidėjų. Susidūrė nemažas būrys ir juos pamaitinti bei pagirdyti reikėjo būrelio entuziastų talkininkų, kurie nuvargo gal daugiau negu žaidėjai. Jų tarpe

siūloma, kad siekiant glaudesnio bendradarbiavimo, užsienio ir vietiniai žaidynių dalyviai bus apgyvendinti Vilniaus technikos universiteto bendrabutyje (kol žaidynės vyks Vilniuje). Vėliau bus sudarytos apgyvendinimo sąlygos ir kitose vietovėse, kuriose vyks žaidynės. Žaidynių atidarymas bus Vilniuje liepos 30 d., o uždarymas — rugpjūčio 5 d., Kaune.

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV.....	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV.....	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant i Lietuvą —			
Oro paštu.....	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida.....	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu.....	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida.....	\$55.00	\$35.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaujo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

aktyviai darbuosi Alberto Glavinskais, Bruno Mikėnas, Leonas Juraitis, Vytautas Juodišius, Jonas Zakas, Aleksas Rimeika ir Gediminas Bielskus. Kai kurie jų talkon buvo pasi- kvietę ir žmonas. Šlapios aikštės nebuvo idealios žaidi- mumui, nuotaika buvo gera, viskas vyko sklandžiai. Visi žaidėjai ir svečiai džiaugėsi šiuo renginiu.

PASIRUOŠIMAI METINIAM „LITUANICOS“ POKYLIUI

Tradicinis „Lituanicos“ fut- bolo klubo metinis pokylis su

vakariene ir šokiais š.m. lapkričio 19 d. ruošiamas Lietu- vių centre, Lemonte. Jau pla- tinami laimėjimų bilietai ir laimingieji baltaus metu galės džiaugtis piniginėmis premi- jomis. Bus puiki vakarienė, geras orkestras, įdomi pro- grama. Renginio proga leidžiamas klubo metinis lei- dindys su veiklos aprašymais, nuotraukomis ir sveikinimais, kurie netrukus bus priimami.

LIETUVA PABALTISO FUTBOLO ČEMPIONAS

Vilniuje vykusiose Pabaltijo futbolo pirmenybėse, Lietuva, liepos 31 d. iškūsi Latviją 1:0, tapo šių pirmenybių čempione. Prieš tai Lietuva nugalėjo Estiją net 3:0.

E.Š.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už
priemamą kainą. Pacientai priimami
absoliučiai punktualiai. Susitarimui
(kalbėti angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p.,
penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIDZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakara ir savaitgaliais tel. 708-934-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p.-7 v.v., antr. 9 v.r.-12.
ketvd. 12-4 v. p.p., penkt. 12-6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, prietais akinius
2616 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Kety. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBAS, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Stabdykime apatijos vežimą

Iš Lietuvos šią vasarą grįžusieji pasakoja, kad krašte įsigalėjusi apatija. Gyventojai nusivylę dabartimi — jiems iki gyvo kaulo igriso neigiamybės, kuriomis perpildyta kasdienybė, o ateities perspektyvos teigiamų pasikeitimų taip pat nežada, todėl išsivyravusi visuotinė apatiška nuotaika: į viską numoti ranka, plaukti pasroviui, tikėtis, kad galbūt tas nuošis į šviesesnį rytą.

Apatijos epidemija stipriai pasireiškia ir šiaurės Atlanto. Apatiškai nusiteikusi lietuviškoji visuomenė nėra naujiena. Jau kuris laikas girdime dūšavimus, kad lietuviškos mokyklos apytūstės, organizacijų veikla vos juda, spaudai trūksta bendradarbių ir naujų skaitytųjų, kad vienintelis judėjimas pasireiškia keliuose (jas beveik galima ant vienos rankos pirštu suskaičiuoti) labdaringose organizacijose, padedantiose Lietuvos našlaičiams, ligoniams, mokytojams ir kitiems, labai pagalbos reikalingiems.

Prie veiklos nuosmūgio gerokai prisidėjo ir pastarųjų mėnesių nesutarimai dėl PLB išleistos „Lietuvos kančių ir kovų istorijos“ I tomo. Antra vertus, nesutarimais ir susiskaldymu tai negalime pavadinti; nes jau seniai lietuviškoji visuomenė laikėsi tokios vieningos nuomonės, kaip dėl minėtos knygos trūkumų. Išimti sudarė tik mažuma ir, aišku, patys leidėjai, kurie nepagrįstai ilgą tylėjimą ir kaltinimus knygos kritikai dar labiau visus suerzino. Rezultatas: užsienio lietuvių nepasitikėjimas Pasaulio LB valdyba, o to nepasitikėjimo nuosėdos gula ir ant JAV LB Krašto valdybos, kuri nuo visos tos maišties laikėsi nuolačiai ir gan santūriai.

Nepasitikėjimas yra apatijos tėvas, o su ta jo „dukteria“ aki-vaizdžiai susipažinome šį pavasarį vykusiuose JAV LB XIV Tarybos rinkimuose. Balsuotojų skaičius buvo labai menkas ir nedaug kas parodė bent krislelį entuziazmo tolimesnei JAV LB Krašto valdybos veiklai. Dabar skelbiama, kad rugsėjo 17-18 d. Baltimorėje įvyks pirmoji JAV LB Krašto valdybos sesija. Į ją susirinks (reikia tikėtis) visų JAV lietuvių, t.y. lietuvių bendruomenės narių, rinkti atstovai — XIV Taryba. Išrinkta mums išėitis...

Daugelis, šias eilutes skaitančių, numos ranka: „Tai kas?“ Susirinks, pasiginčys tarp savęs, vėl vadovauti paliks tuos pačius (arba tolygius) asmenis, kurie ir anksčiau ne kažin ką nuveikė... Ar lietuvių bendruomenė dar iš viso veiksminga, ar reikalinga? O gal ši organizacija, visuomet pabrėžianti, kad apjungia visus lietuvius (su šiuo teigimu galima būtų ilgai ir karštai ginčytis), jau „atgyvenusi“ ir ją reikėtų padėti ir archyvą su visomis, kažkada svarbiomis senienomis?

Tiesa, LB pastaruoju metu ne visuomet žėrėjo vaivorykštės spalvomis, bet tai yra ir gali būti vienintelė, užsienio lietuvių jungianti, vienišanti, jų veiklą atgaivinti ir skatinanti organizacija. Reikia skirti JAV Krašto LB (tuo pačiu ir Kanados, ar kurio kito krašto LB) nuo PLB, kuri, norėdama aprėpti „visą pasaulį“, kartais turi problemų su savo artimąja aplinka. Krašto valdybos nariai taip pat turėtų gerai įsisąmoninti įstatų ir žinoti savo paskirtį: jų darbas yra rūpintis ne Lietuva ar kuo kitu, o savo — šiuo atveju JAV — krašto lietuviams. Kad suklestėtų veikla apygardose ir apylinkėse, nepakanka vieno kito aplinkraščio ar biuletenio, reikia asmeniškų kontaktų, reikia žmones išjudinti, uždegti, reikia juos pažinti ir jiems tiesiogiai padėti. „Dievas aukštai, o ponas toli“ mentalitetas nėra organizacinės veiklos variklis. Jeigu asmuo apsiima valdybos pirminko arba nario pareigas, bet neturi laiko ir noro jas atlikti, kaip galės būti veiksmingas?

Suprantama, čia kalba eina apie būsimą JAV LB Krašto valdybą. Reikia labai stipriai pabrėžti, kad tai gal jau paskutinė proga užsienio lietuviams pasispausti ir sulaukyti įsibėgėjusios apatijos vežimą. Jeigu jis tokiu tempu ir toliau riedės į pakalnę, iki kitų LB Tarybos rinkimų neliks nei kandidatų, nei rinkėjų. Ar tikrai užsienio lietuviui nori, kaip neseniai skelbiama, kad rugsėjo 17-18 d. Baltimorėje įvyks pirmoji JAV LB Krašto valdybos sesija. Į ją susirinks (reikia tikėtis) visų JAV lietuvių, t.y. lietuvių bendruomenės narių, rinkti atstovai — XIV Taryba. Išrinkta mums išėitis...

siais gyvūnais. Asirietų ir finikietų pirkliai už tokius gabalus sumokėdavo po 120 kardų arba 60 durklių. Žinoma, kad romėnai šitokius gintarus pasir-

davo ant kaklo, kad jie apsaugotų juos nuo nelaimių ir ligų.

Prie Tigro vėsus aukštųjų surastos dvi Asirijos valdovo gintarinės statulėlės iki 20 cm aukščio. Spėjama, kad tai 9 amž. pr. Kristų dirbiniai. Mokslininkų buvo nustatyta, kad viena figūra pagaminta iš Baltijos gintaro, o kita — iš Artimųjų rytų dervų.

Kadangi gintaro papuošalai ir statulėlės, panašios į žmogų, buvo labai mėgstamos Graikijoje ir senojame Romoje, todėl daug gintaro papuošalų surasta etruskų kapavietėse vidurio Italijoje.

Gintaras minimas senose graikų dainose. Homero poemoje „Odiseja“ parašytoje 8-7 amž. pr. Kristų, 4 giesmėje net tris kartus rašoma:

„Blizga visos kambariuos šitų rūmų, kiek gintaro, atkso, Kaulo dramblių ir sidabro čia žėri aplinkui...“

7-6 amž. pr. Kristų Talesas iš Mileto jau žinojo, kad patrintas gintaras įsielektrina ir pritraukia lengvus nedidelius daiktus.

(Bus daugiau)

grupe įeina įtakingi ir labai aukšti oficialūs asmenys. Tai štai ten pasakyta, kad dabar Rusija neturi jėgų, todėl svarbiausia, kad niekas per daug toli nenubėgtų. Mes esame toliausiai nubėgę, mūsų grandinė silpniausia, beveik nutrūkusi. Ta grandinė būtų karinio tranzito įteisinimas. Rusijos prezidento atstovo Kostikovo labai svarbiame laiške, kuris jau buvo skelbtas, sakoma, kad Rusija bent jau savo karinius dalykus sugebės apginti. Ne, jis vienas Rusijoje šitai sako.

Algirdas Saudargas: Labai svarbu, kad mes gerai suprastume, kas yra posovietinė NVS. Tai — buvusios Sąjungos mutantas, skirtingose vietose gyvenantis įvairiais tempais. Todėl propagandoje gal ir bus sakoma, kad nedidelis dokumentėlis, kuris reguliuoja tranzito savybes, negali būti jungimosi ir naujos sąjungos erdvę pagrindas, kad jungimasi turėtų apiforminti kažkokia didelę sutartį. O iš tiesų NVS bus reintegruojama skirtingais tempais, skirtingais lygiais, skirtingomis stadijom. Lietuva dabar neturi jokių išpareigojimų, jokių karinių ryšių su Rusija. Todėl Rusijai taip svarbu, kad būtų pasirašytas nors vienas dokumentas, pradėtas nors viena menka stadija — tai fiksuotų lėtos reintegracijos pradžią. Ir tai turi būti traktuojama kaip įsijungimas į posovietinę erdvę.

Egidijus Vareikis: Vyšegradas ir Baltijos valstybių atskyrimo bandymai iš tikrųjų matyti, ir, man regis, prezidento Clinton vizito metu Lietuva turėjo šansą tą kurią ribą tarp Vyšgrado ir Baltijos šalių nutrinti. Stebint Clinton vizitą iš šalies, buvo labai aišku, kad Rygoje Lietuvos prezidentas neturi ką veikti. Jo vieta buvo Varšuvoje. Klausimai, kurie svarbūs Lietuvai, buvo sprendžiami Varšuvoje, o Ryga tebuvo Lietuvos praeitis. Manau, kad kitos Baltijos šalys nebūtų turėjusios ant Lietuvos pyktį, Lietuvos pastangos Varšuvoje praverstų ir jų pačių laui. Ir jeigu ne prezidentas, tai bent jau užsienio reikalų ministras turėjo kaip nors pakliūti į Vidurio Europos ministrų susitikimą, kurį sukvietė Palechovski su Christopher. Tai būtų buvęs ribos bent laikinas ištrynimasis. Aš nežinau, ar taip padaryti trukdė mūsų nenoras, ar negalėjimas. Bet kad taip neįvyko — labai blogai, dar kartą nepasinaudota galimybėmis.

Algirdas Saudargas: Jeigu prezidentas būtų buvęs Varšuvoje, o ne Rygoje, būtų didelis mūsų diplomatijos laimėjimas.

Ar gal tai — nusikaltimas Lietuvai?

Algirdas Saudargas: Prieš atsakydami į šį klausimą, — šiek tiek grįžkime atgal. Kodėl aš kalbu apie integracijos tempą? Todėl, kad šis procesas neturės jokių tarpinių stadijų. Galima susidaryti iliuziją, kad kažkoks tarpinis statusas egzistuos. Bet tai gali būti kažkoks labai lėtas reintegravimas atgal į Rusiją, kuriam galima būtų pritaikyti ir statuso pavadinimą. Todėl aš linkęs kalbėti apie tempą. Dar šiek tiek dėl Baltarusijos ir Ukrainos... Ukrainai tai gal mažiau tinka, bet Baltarusijos prezidento išrinkimas nieko nepakeitė. Rinkimai tik informo tai, kas jau buvo. Daugelis faktų rodė tokią eigą. Tai irgi yra reintegracijos, šiuo atveju pačios NVS reintegracijos faktas. Pati NVS reintegracijos taip pat skirtingais tempais. Ir Maskvoje plačiai kalbama apie Rusijos-Baltarusijos modelį, apie Vidurinės Azijos valstybių specifiką, konflikto zoną atskirą specifiką. Ir Baltijos valstybės kurpiamas atskiras reintegravimo variantas. Galbūt labai lėtai, to aiškiai nerodant, vengiant karinės integracijos demonstravimo, bet nepasitraukiant. Jeigu koks nors karinis Rusijos dalyvavimas Baltijos šalyse bus užfiksuotas, tolesnių žingsnių nebus daroma ilgą laiką.

Česlovas Stankevičius: Mes turime labai įdomiai skaityti visus Rusijos dokumentus ir žiūrėti, ką Rusija daro. Tie dalykai vienas kitą papildo. Pakraščius įjungti jiems gana sunku. Bet ketinimai vėl prisijungti Lietuvai, Latvijai, Estijai — tebera. Yra toks dokumentas „Strategija dlia Rosiji“, kuri galima laikyti Rusijos užsienio politikos neoficialia doktrina. Į ją rengusią vadinamąją darbo

daugiau negu prieš 30-65 metų augusiuose miškuose Fenoskandinavijos srityje. Gausią spygliuočių sukletoję nūlėmė ryškūs klimato pasikeitimai esenoje pradžioje — tai teigia savo darbų ir tyrinėjimų išvadoje mokslininkas V. Katinas.

Mūsų dienomis bene didžiausias mokslinio tyrimo centras yra Štutgardo universitetas, kuris turi sukaupęs nepaprastai gausią gintaro fosilijų kolekciją, ir ją dar kasmet papildo. Mokslininkams jau yra pavykę aprašyti iš užsikonservavusių gintare inkliuzų apie 500 rūšių vabalų, vorų, musių, bičių, peteliškių, 92 rūšių skruzdėlių, kurių daug aptinkama ir šiais laikais, 450 rūšių dvisparnių, keletą rūšių driežų ir gausius kiekius spygliuočių bei plačialapių lapuočių liekanų. Gintaro kilmė galutinai buvo išaiškinta 1812 m., kuomet buvo surasta gerai išlikusi spygliuočių medžių šakelė su metinėmis rievėmis. Nustatyta, kad gintaras susidarė iš pušų rūšies, vadinamos *Pinus succinifera Conwenta* ir jos sudėtyje surandama 3-8%

gintarinės rūgšties. Seniausios rašytinės žinios apie gintarą žmonija pasiekė iš 10 amž. pr. Kristų. Asirietų dantiraštyje sakoma: „kad ju-

Baltijos kopos.

roje, kur Šiaurinė žvaigždė šviečia (Baltijos), žmonės geltoną gintarą gaudė...“ Gintaras buvo labai vertinamas, ypač tie gabalėliai su užsikonservav-

usiais gyvūnais. Asirietų ir finikietų pirkliai už tokius gabalus sumokėdavo po 120 kardų arba 60 durklių. Žinoma, kad romėnai šitokius gintarus pasir-

Nuotr. Jono Tamulaičio

KARINIO TRANZITO PER LIETUVĄ KLAUSIMU

(Pabaiga)

Romualdas Ozolas: Tai, ką Rusija daro su Baltijos valstybėmis, atrodo, tarsi veiktu su leidimu ar susitarimu. Bet veikia gudriai. Latvija dėl Skrundos padarė sau labai nenaudingą susitarimą. Rusija dabar padeda jai kai ką naudingiau tvarkyti. Lietuva spaudžiama pasirašyti susitarimą dėl tranzito, tiksliai tada teždant ratifikuoti su premjeru Černomyrdin pasirašytas ūkines sutartis. O Septyneto pasitarime Jelcin pareiškė, kad iš Estijos kariuomenės neišvesias iki rugpjūčio 31 dienos. Tuo būdu Estijoje Rusija projektuoja sau nuolaidas. Ar šitai „subdvardikliniusi“ ji nesimiš jokių nors visiems labai pavojingų veiksmų?

Algirdas Saudargas: Šiuo požiūriu labai neramina diferencijuotas NATO plėtojimas. Žinoma, labai gerai, jeigu Lenkija, Čekija, Slovakija, Vengrija greitai įstos į NATO. Bet mums būtų labai nenaudinga, jeigu į NATO priimtų anas valstybes, apie mus nieko nebūtų pasakyta. Mūsų stojimas Partnerystės vardan taikos mus šiek tiek nuo šios galimybės išgelbėjo. Dabar mūsų „atsilikimo“ požymiai vėl matosi, ypač po Clinton vizito. Vėl prasideda Baltijos ir vadinamosios Vyšgrado grupės šalių skyrimas. Pasakoma apie Lenkiją, Slovakiją, Čekiją, Vengriją — apie jų integraciją į NATO, o apie mus nutyliama. Mes patenkame tarsi į skirtingą integracijos tempų grupes.

Česlovas Stankevičius: Manau, kad turime kalbėti ne tiek apie skirtingus tempus, kiek apie skirtingų statusų kūrimą. Vidurio Europos suskaldymą, du skirtingo statuso regionus, Baltijos valstybes atskiriant nuo Vidurio Europos, pastatant jas į visai kitokią politinę ir teisinę situaciją. Artimojo užsienio terminas turi geopolitinę, politinę ir net karinę strateginę prasmę, grėsmingą turini. Būtent dabar ir sprendžiasi lemiamas Lietuvai klausimas: ne karinių pervežimų klausimas, bet Lietuvos likimas, kad iš Estijos kariuomenės neišvesias iki rugpjūčio 31 dienos. Tuo būdu Estijoje Rusija projektuoja sau nuolaidas. Ar šitai „subdvardikliniusi“ ji nesimiš jokių nors visiems labai pavojingų veiksmų?

Romualdas Ozolas: Išrinkus Baltarusijos ir Ukrainos prezidentus aiškiai prorusiškos orientacijos, Vidurio Europos formavimasis tokiu pavidalu, kokių buvo tikėtasi griūvant TSRS, darosi praktiškai neįmanomas. O su buvusiu socialistiniu lageriu Rusija irgi turi elgesio patyrimą.

Česlovas Stankevičius: Jeigu geopolitinė situacija tokia vienareikšmė, juridinė irgi nekelia abejonių, tai ar Lietuvos teritorijos ilgalaikis panaudojimas Rusijos kariniams tikslams gali būti derybų objektas?

APIE GINTARĄ NUO SENIAUSIŲ LAIKŲ IKI ŠIŲ DIENŲ

VINCAS KORKUTIS

*O, paklausyk vakarais,
Kai marių bangos nerimauja
Ir krantą barsto gintarais...
Maironis*

papuošalai moterims ir vyrams. Gintaras įvairiose šalyse turi skirtingus pavadinimus pvz.: Latvijoje — dzintars, Prūsijoje — gentars, Graikijoje — elektron, Egipte — sacal, Vokietijoje — bernšteine, Švedijoje — raf, Kinijoje — fu — po, Suomijoje — mari, Rumunijoje — rumenitas, Italijoje — simetitas, Birmoje — birmitas, Arabijoje — kahruba ir t.t.

Iš gintaro gausių radinių labai daug sužinota apie Žemės praeitį, geologinį jos vystymąsi praityje, nes surasti puikiai išlikę, iki mūsų dienų užsikonservavę, augalijos ir gyvūnijos pavyzdžiai, parodo, jog jie gyveno šilto klimato sąlygomis,

1

Istorinė apžvalga

Nors gintaras yra surastas įvairiose pasaulio šalyse, tačiau turbūt nei viename krašte jis nėra taip giliai įsiakverbes į žmonių buitį, tautosaką ir meną, kaip Lietuvoje. Per ilgas amžius Lietuva tapo vadinama Gintariniu kraštu. Didelė pagarba ir meilė gintarui atsispindi nuo seniausių laikų surandamuose archeologiniuose įkapių kasėjimuose. Jau neoli- to ir ankstyvojo žlvario amžiuje Baltijos kraštų gyventojai plačiai vartojo gintarą, nes ties Palanga ir Juodkrante įkapėse surasta 434 įvairūs dirbiniai,

LAIŠKAI

LAIŠKAS APIE LAIŠKUS

Norime priminti daug sykių kartotą faktą: „Draugo“ skaitytojai yra labai pastabūs, įdomūs ir išprusę lietuviai! Tačiau kartais, kai kas juos ypač suerzina, parašo laišką šiam skyriui ir „šaukia iš visų armotų“. O pasakui, turbūt net neperskaite, kad pyktis ar pasipiktinimas neatvestų, pasiunčia redakcijai. Atidarius tokią voką, net pirštams karšta pasidaro. Laišką rašiusiam tokie išsireiškimai per daug garbės nesuteikia... Atsiminkime, kad dienraštis keliauja po visą pasaulį!

Jeigu pati laiško mintis verdinga, nauja ir įdomi, redakcija kartais „apgesina“ piktus žodžius ir laišką išspausdina. Tada, žinoma, jau pylos gauna redaktorė, kad driso išimti vieną kitą žodį ir frazę.

Mielieji skaitytojai, mums — „Draugo“ redakcijai — būtų per didelė prabanga spausdinti viską, ką tik kas sugalvoja, ar mes patys užsimeisime. Reikia vis dėlto laikytis tam tikro vidurkio. Juk galima tą patį pasakyti ir be piktumo, ramiai, kultūringai. Kol šios paprastos taisyklės išmoksime laikytis, redakcija pasilieka teisę laiškus (ir straipsnius) taisyti, išbraukti, trumpinti arba visai nespausdinti (grąžiname tik pridėtame, adresuotame, su ženkliuku voke). Taip buvo šioje redakcijoje visuomet, taip yra ir dabar.

Laiškų skyriaus visi laukia, visi juo domisi, todėl reikia stengtis jame išlaikyti objektyvumą. Kaž tikna kaimynui, supykus už šuns nepririšimą pasakyti per tvorą, netinka dienraštyje...

Danutė Bindokienė

DĖL J. KULIUKO
ATSIMINIMŲ

Bent pora žmonių laiškais atsiliepė į Juozo Kuliuko atsiminimus, spausdinamus „Draugo“ atkarpoje — „Nebevo lemta žūti“. Aš seku tą pasakojimą labai atidžiai, juo labiau, kad autorių teko sutikti Anglijoje. Atvežė jį syki iš Derby, kur jis gyveno, išnešė iš mašinos vežiojamoje kėdėje ir taip į bažnyčią Nottinghamame įvežė. Matyt, mažai arba visai nevaikščioja. Tik tiek apie jį nežinau.

Seku jo atsiminimus, nes ir aš turėjau brolį panašiose aplinkybėse. Brolis dabar jau miręs. O ir tėvas liko gulėti po Sibiro įšalu... Dievas tepadeda Kuliukui atskleisti savo vargo kelią.

Agota Šuopienė
Chicago, IL

VIEKSMINGA
SUSIŽINOJIMO PRIEMONĖ

Atrodo, kad „Draugas“ yra plačiai skaitomas. Kai Socialinių reikalų taryba paprašė pagalbos skurde esančioms Lietuvoje šeimoms, gavome daug telefoninių ir laiškais pasisūlymų tas šeimas remti. Visiems tiems geradariams esame labai dėkingi, kad pagalbos prašymai neliko gulėti ant mūsų stalo, bet iškeliausi ir dar vis keliauja po plačią Ameriką. Taip pat tikimės, kad pagalba, visiems jos prašantiejiems, bus suteikta. Tuo pačiu tai yra geras įrodymas, kaip mums yra reikalingas „Draugas“! Jeigu šio dienraščio neturėtumėme, kaip pasiektume vieni kitus? Kaip mes prašytume aukų, kaip pasidalintume savo ir mums rūpimais Lietuvos rūpesčiais? Taigi remkime, padėkime Lietuvos vargstančiam žmogui, bet neužmirškime ir savo reikalų, neužmirškime ir savo vargų. Remkime „Draugo“ dienraštį, kad jis išsilaikytų ir mus lankytų!

Birutė Jasaitienė
Chicago, IL

VĖL PUOLAMAS
„VALSTIEČIŲ LAIKRAŠTIS“

Praejusiu metų pavasarį prasidėjęs ir beveik pusmetį tęsiasis Lietuvos demokratinės darbo partijos (LDDP) puolimas prieš laisvą, nepriklausomą „Valstiečių laikraštį“, kone metus buvo apimęs.

Deja, dabar, ruošiantis valdančiajai partijai nepalankiam referendumui dėl neteisėto privatizavimo, nuvertintų santaujų, pažeistos teisės saugos, išpuoliai vėl prasidėjo.

Šio mėnesio savaitraštyje „Vilniaus tribūna“ kompartijos valdymo laikais buvęs „Valstiečių laikraščio“ redaktorius, o dabar Seimo LDDP frakcijos narys Vladas Būtenas vėl pareiškė, kad laikas atnaujinti šio laikraščio bylą, atimti jį iš dabartinių leidėjų. „Dabar lemiamas žodis priklausytų vyriausybei, — pareiškė jis „Vilniaus tribūnoje“. — Kiek žinau, įtinai surinko visus dokumentus, susijusius su nešvariomis machinacijomis dėl „Valstiečių laikraščio“.

Kaip žinoma, jokių „nešvarių machinacijų“ nebuvo. Tai pripažino Vilniaus I apylinkės teismas. Atmesdamas LDDP ieškinį, šio teismo sprendimą patvirtino ir Lietuvos Respublikos Aukščiausiasis teismas. Todėl ir žlugdo valdančiosios partijos užmačios savo žinion susigražinti šį populiarią, beveik 100 tūkstančių skaitytojų turintį laikraštį.

Bet iš kompartijos išaugusi LDDP nerimsta. Kaip ir pernykščio puolimo metu, ji vėl linkusi „Valstiečių laikraštį“ sauvaišikais, nepaisant Spaudos ir kitų įstatymų, perduoti Kaune leidžiamam laikraščiui „Ūkininko patarėjas“. Beje, ir šiame laikraštyje pastaruoju metu vėl pasirodė nepagrįstų, prasimanų išpuolių prieš „Valstiečių laikraštį“. Matyt, kad tai neatsitiktinumas.

„Valstiečių laikraščio“ žurnalistas pasiryžė vėl atremti neteisėtus išpuolius, nenukrypti nuo savo kelio — kaimo žmonėms rašyti tiesą, nepataikauti valdančiajai partijai, nenutylėti jos klaidų žemės ūkio klausimais.

A. Naujokaitis
„Valstiečių laikraščio“
redaktoriaus pavaduotojas

FISHARMONIJOS IR VYZOS

I mano rašinį „Nauji vargonai Kretingos bažnyčioje“ („Draugas“ Nr. 139, liepos 20 d.), atsiliepęs Vacys Laniauskas rašo: „...o garsiams muzikologams vargonininkams šiuo metu duoti pasireikšti, kad ir ant paprasčiausios fisharmonijos“.

Būtų įdomu patirti, kaip Vacys Laniauskas jaustųsi, jei jam vietoje batų būtų pasiūlyta avėti vyžas?

Petras Palys
Tobyhanna, PA

DĖL KAM IR
DR. BUTKEVIČIAUS

Jeigu skaitytoja Avižonienė būtų giliau įsiskaiciusi mano straipsnį, jog Krašto apsaugos ministro kritika paimta iš docento Z. Pilkauskio straipsnio „Žuvis genda nuo galvos“ (Žiūr. „Kardas“ nr. 3-4, 1994). Aš tik pridėjau savo komentarus ir porą faktų, kurie nebuvo žurnalui tuo laiku žinomi.

Partizanų-tremtinių suvažiavime Ariogaloje (1993.07.08) turėjau progos pasikalbėti su partizanų bei tremtinių vadais. Kaip buvęs Lietuvos kariuomenės veteranas, domėjausi dabartine Lietuvos apsauga. Visi jie pareiškė, jog gyd. Butkevičius nei iš tolo neprileidžia nei partizanų, nei tremtinių, nei Tautinės apsaugos (Žemaičių pulkų) ar savisaugos kariškių. Nepageidaujami jo daliniuose nei

buv. Lietuvos kariuomenės veteranai. Vadovauja sovietiniai karininkai, net priimta rusų ir rusių. Naujokams tas pats sovietinis žiaurumas ir sovietinė netvarka.

Tą patį sužinojau iš Seimo atstovo ir lankydamas naujokų kareivines Alytuje, aplankiau ir Krašto apsaugos ministeriją, kaip „Kario“ ir „Kardo“ bendradarbis.

Baigiant turu priminti, jog kritika ir šmeižimas nėra sinonimai.

Henrikas Kudreikis
Buves kariškis
Cambria, CA

KARINIS TRANZITAS ATVEŠ
LIETUVAI KARŠTĄ

Karinis Rusijos tranzitas per Lietuvą — tai 1940 metų įvykių kopija. Tada Rusija privertė mus įsileisti jų karines bazes, ir kokios buvo to pasekmės? Tas bus ir ši kartą. Reikia manyti, kad tai ne vien pervežamos rusų ginkluotės klausimas. Pagal reikalą, tokia ginkluotė bus išvežama ir atvežama. Mes prisimeiname Afganistaną!

Turime reikalauti, kad ir opozicija dalyvautų kartu karinės sutarties svarstybose. LDDP valdžia pasitikėti negalima. Tikriausiai, jeigu Lietuvos karinė vadovybė pasipriešintų šitokiai LDDP sutarčiai su rusais, gali Lietuvoje įvykti tas pat, kas įvyko Afganistane. Rusų šarvuotųjų divizijos į Vilnių per vieną valandą sugarmėtų, o gal jie jau laukėtų mūsų pačių jiems paruoštuose vagonuose prie Gudijos ar Rytprūsio sienos...

Pasitikėti Vakarams negalime, ypač kai Vakarami susipainiojo Jugoslavijoje. Jeigu rusai oku-

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

AUDRA PAKEITĖ
SAVAITGALIO PLANUS

Rugpjūčio 14 d. Clevelande siautė stiprios audros, daug lietaus, potvynių, dėl to susitrukė kai kurie savaitgalio planai. Audra sugadino John Carroll universiteto radijo stoties bokštą ir Clevelando lietuvių radijo „Tėvynės garsų“ rytinė programa nebuvo transliuojama.

„Dirvos“ — „Vilties“ gegužinė turėjo būti perkelta į Lietuvų namus. Klevelandiečiai greit susižinojo apie gegužinės vietos pakeitimą ir gausiai susirinko paremti savo laikraštį „Dirvą“. Juos atvedė pareigos jausmas ir tikrai prisidėjo nuoširdus kvietimas, išspausdintas Dievo Motinos parapijos biuletenyje.

„Puoselėjime ir saugokime vertybes, kurias mums padeda išlaikyti spausdintas lietuviškas žodis. Junkimės visi, nes tik kartu ir visų pastangomis išlaikysime ateities dienoms dešimtmečiais sukratą lietuviškosios išeivijos kultūrinį lobyną“.

puotų Lietuvą, ar apskritai visą Pabaltiją, tai, kaip buvo ir anksčiau, Vakarams pareikštų, kad nepripažįsta tų kraštų aneksavimo — ir daugiau nieko. Gelbėkitės, lietuviai, kol dar nevelu, nes jau vieną kartą pavėlavome, atiduodami valdžią į komunistų rankas!

Juozas Domeika
Nottingham, England

PRADĖJO VEIKTI
VAIKŲ DARŽELIS

Dievo Motinos parapijos patalpose rugpjūčio 15 d. įvyko iškilmingas vaikų darželio (day care ir preschool) atidarymas. Vaisio auklėjimui nuo pat jo jauniausių dienų numatyta plati ir šakota programa — kalbos ir skaitymo pratybos, meno ir muzikos pamokos, pirmieji vaikiški žingsniai griežtųjų mokslų pasaulin, pasakos, pasivaikščiokijimai, išvykos...

Šį centrą administruoja Jonas Totoraitis, direktorė Aida Bublytė. Dirbs profesionalai mokytojai. Vaikai priimami nuo 18-kos mėnesių iki 5 metų amžiaus. Bus speciali programa ir lietuvių kilmės vaikams.

KUN. J. ANGELAIČIO
SUKAKTUVIŲ ŠVENTĖ

Rugpjūčio 28 d. Šv. Jurgio parapijoje bus švenčiama kun. Juozo Angelaičio 60 metų kunigystės ir 90 metų gimtadienio šventės. 10:30 val. ryto sukaktuvinėms aukos padėkos šv. Mišias, po kurių bus iškilmingi pietūs salėje. Žadantieji dalyvauti iškilnėse prašomi įsigyti bilietus iš anksto. Bilietai nebus parduodami šventės dieną. Bilietus (po 25 dol. asmeniui) galite užsisakyti klebonijoje iki rugpjūčio 22 dienos, telefonu 216-431-5794.

TG

• Jungtinių Tautų įstaigos 1951 m. gegužės 18 d. persikėlė iš Lake Success, NY, į New Yorko miestą.

• 1843 m. balandžio 21 d. Čikagos mieste oficialiai uždrausta laikyti palaidas kiaules.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS
Asmeniška patarėja įvairių nuosavybių pirkimui bei pardavimui, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite **BUDRAIČIUI**
Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(912) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuterinis FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Lietuviai nori parduoti gerame stovyje žiemini namą Union Pier, MI, skersai gatvės — ežeras; 3 mieg., 1½ vonios kamb., 2 auto. garažas, sklypas 135' x 100'. Kreiptis Nadra K. Real Estate, tel. 616-469-2090.

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb. 1 mieg. butas vienam arba dviem suaugusiems asmenims, 72 St. ir Francisco apyl. Už šilumą moka pats nuomininkas. Kreiptis: 312-925-1529.

IEŠKO BUTO

Ieškau 2 arba 3 mieg. kamb. buto antrame aukšte Brighton Pk., toliau į vakarus, net priemiestuose. Skambinti: 312-778-6724.

HELP WANTED

MACHINIST

South suburban job shop has an immediate opening for experienced machinist to operate Bridgeport mills. Must have own basic tools and make set ups.

ALPHA MACHINE CORP.
17511 Duval Dr.
Tinley Park, IL
Call for appointment.
(708) 532-2313

Must be able to communicate in English.

JOBS AVAILABLE!

Housekeepers,
companions.
Good pay.
Call: Chapov Agency
708-803-6439

U.S. Savings Bonds
Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

LITHUANIAN DIASPORA
KONIGSBERG TO CHICAGO.

anglų kalba. Autorius Antanas J. Van Reenan

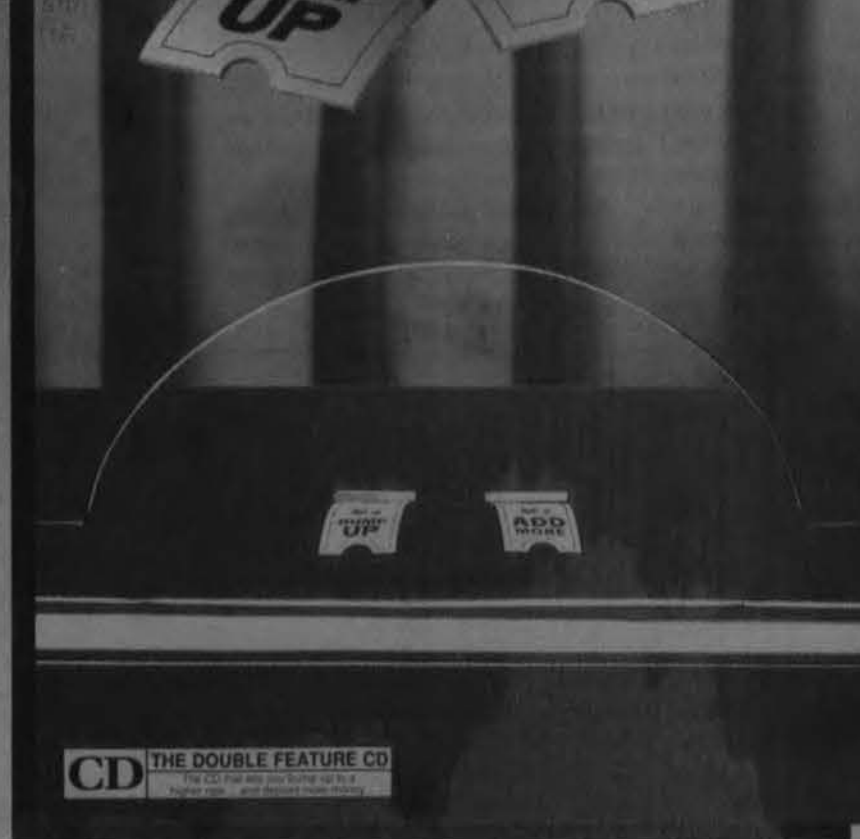
Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiško kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol negildinta vertybių konfigūracija. Studijų dinamiškumo eigoje, skverbiamasi į diasporos mentalitetą, išryškinama Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškinama. Kaip apsiginklavus sava ideologija, galima taikinti sugretinti savojo tautiško pagrindus su Amerikos tautiško principais.

Knyga pradeda 19-to amžiaus lietuvių tautiško supratimu-pajautimu. Dėmesio centre — lietuviai ateiviai. Apsiribojama Čikaga. Pirmoji banga (lietuvių ateiviai) (1867-914) — lietuviai, daugumoje ekonominiai emigrantai, savo noru palikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952) — be didesnių išimčių, profesionalai, išsimokslinę, atvykę ne savo noru ir įgiję D.P. (displaced persons) — vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Valduojama kaip Antroji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knyga sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su persiuntimu 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

The Double Feature CD

Atidarykite 3 metų terminuotą indėlį (certifikatą) ir gausite DVGUBĄ NAUDĄ! Kai nuošimčiai kils, galėsite padaryti vienkartinį savo sąskaitos pakeitimą ant aukštesnio nuošimčio ir, jei norėsite, galėsite pridėti į šią sąskaitą pinigų, nepakeičiant sąskaitos termino. DVGUBA NAUDĄ gaunama Standard Federal Banke! Kreipkitės dabar, skambindami 1-800-SFB-2651 ir sužinosite daugiau apie DVGUBOS NAUDOS CD!

SFB
Standard Federal Bank
for savings

DĖMESIO!
Mažiausias įnašas — \$250. Šis pasiūlymas gali būti pakeistas be pranešimo. Pinigus išimant prieš terminui baigiantis — atitinkama pabauda.

Chicago: Brighton Park (312) 847-1140 • Garfield Ridge (312) 767-5200 • Brighton Park (312) 523-1083 • Downers Grove (708) 963-1140
Evergreen Park (708) 636-6000 • Hickory Hills, Roberts Road (708) 598-5050 • Hill Creek (708) 599-1977 • Lombard (708) 627-1140
Oak Lawn, Cicero Ave. (708) 424-3300 • Pulaski Road (708) 424-5910 • Orland Park (708) 349-9844 • Palos Heights (708) 371-4400 • Willowbrook (708) 325-6610

A.A. PRUDENCIJOS BIČKIENĖS- JOKUBAUSKIENĖS MIRTIES METINIŲ PROGA

Prieš vienerius metus, 1993 m. rugpjūčio 28 d., po sunkios ligos, mylimo vyro inž. Stasio iki paskutinio atodūso jo meile globota, šią žemiškąją kelionę baigė taurioji Lietuvos dukra, žymioji dainininkė Prudencija Navickaitė Bičkienė-Jokubauskienė.

Skauti, liūdna žinia anuo metu greitai pasklido ne tik Čikagoje, bet ir kituose lietuvių telkiniuose.

Rugpjūčio 31 d. į Lechavičiaus laidotuvių namus, Palos Hills, iš plačiųjų Čikagos apylinkių skubėjo būriai a.a. Prudencijos artimųjų, gerbėjų, meno mylėtojų ir daug daug ją pažinusių tarti paskutinį sudie ir padėkoti už atiduotą didelę duklę Lietuvai, jos kultūrai, dainai, giesmei, visuomeninei veiklai.

Paskutinėje atsisveikinimo valandoje aidėjo religinis žodis ir mūsų visuomenininkų, kultūrininkų, ir dainos meno atstovų kalbos. Visi kalbėtojai jautriai išsakė a.a. Prudencijos turinį, jo ir prasmingo gyvenimo kelią, jos didelį įnašą į kultūrinės veiklos aruodą. Po gedulingų pamaldų Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte, amžinam poilsui daugelio žmonių buvo palydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Taip netekome dar vieno šviesaus žiburėlio, dar vieno jautraus, kilniaširdžio žmogaus, netekome gražiabalsės operos solistės, kuri savo giesmė ir daina daugelį metų dažnai mus guodė, ramino, džiugino.

Ir štai jau vieneri metai be a.a. Prudencijos. Tačiau dažnai ir visur girdime šiltus atsiliepimus apie jos turiningą gyvenimą, atliktus darbus ir ilgai išliekančius prisiminimus.

A.a. Prudencijos gyvenimas ir darbai, jai dar gyvai būnant, daug kartų buvo aptarti lietuvių ir amerikiečių spaudoje. Šia proga gal tik trumpai vėl prisiminsime jos žemiškąją kelionę, stabtelėdami ties didesniais laimėjimais bei darbais.

Prudencija Navickaitė Bičkienė-Jokubauskienė gimė 1920 m. vasario 6 d. Lydeikiuose, Meškuičių vals. Šiaulių apskr. Į gyvenimą žengdama, svajojo būti mokytoja. 1939 m. baigė Šiaulių mokytojų seminariją, bet mokytoja netapo. Ji iš prigimties turėjo gražų balsą. Mėgo dainuoti ir bažnyčioje giedoti. Jos gražios dainos dažnai skambėjo tėviškės laukuose, o jos viltys buvo — būti dainininke.

1939-44 m. Prudencija dainavimo jau mokosi Vilniaus konservatorijoje, bet karo audros studijas nutraukia.

1944 m. liepos 22 d. sukuria šeimą su inž. Vytautu Bičium. Neilgai džiaugiasi pirmąja vedybine laime savame krašte, nes tais pačiais metais jaunoji Bičkų pora palieka tėvynę ir įsiekia į nežinomą tremties kelionę.

Tremties kelionėje Prudencija ir Vytautas drauge ištvėrė 34 metus ir gyvenant jau Amerikoje, Aukščiausiasis į savo namus 1978 m. pašaukė jos mylimą vyrą inž. Vytautą Bičkų.

Po penkerių metų, 1983 m. rugsėjo 17 d., našlė Prudencija savo gyvenimą sujungė su tokio pat likimo žmogumi, inž. Stasiu Jokubausku ir abu, gražiai sutardami, gyvenimo sunkumais, sėkmėmis ir nesėkmėmis besidalindami, išgyveno beveik dešimtį metų. Prudencija, jau skausmų ir nevilties akivaizdoje, labai norėjo sulaukti šių laimingų vedybų dešimtmečio, bet, deja, Aukščiausiasis lėmė kitą Lemtį.

A.a. Prudencijos gyvenimo kelias labai spalvingas, kupinas kilnių siekimų, ryžto, ypač dainos meno kelyje.

Po karo Vokietijoje Pruden-

ja dainavimo studiją baigė Handelio konservatorijoje, Miunchene. Nuo to laiko ji nebesiskyrė su dainos menu. Jau Vokietijoje dalyvavo Petro Armono solistų grupėje, koncertavo stovyklose, 1948 m. dalyvavo Pasaulio studentų koncerte Amsterdame.

1949 m. Bičkai atvyko Ameriką, apsigyveno Čikagos kaimynystėje, Indiana Harbor, IN. Čia — nauji įsikūrimo rūpesčiai, kasdieninė duona, ateitis. Prudencija lydi sunkūs „Inland Steel“ bendrovės darbai, dieninė ir naktinė pamainose, tenka dirbti tvankioje ore, kas gero nežadėjo ir jos gražiam balsui.

Nuo 1961 m. ji pradėjo dirbti Microsystems, Inc., Executive vicepres, pareigose, ir kur 1983 m. gruodžio 31 d. išėjo į poilsį, tikėdamasi daugiau laiko skirti muzikiniam gyvenimui.

Po metų pradėjo negaluoti, sunki liga progresavo, dėl to turėjo atsisakyti nuo savo pasirinkto, pamilo dainos kelio. Ir pagaliau, ilgai kentėjusi, su meile ir širdies giliu skausmu, ji tarė mums, pasiliekančiams šioje žemiškojoje kelionėje, paskutinį sudie.

Skaidant velionės gyvenimo knygos lapus, atsiveria jos didieji norai, prasmingi darbai, siekliai, meilė žmogui, tėvynei, organizacijoms.

Ji neišdidi, kukli, miela, kilniaširdė, visuomet atsiliepianti ir prašymus atlikti programoms renginiuose, dainuoti operose, koncertuose.

Amerikoje aktyviai dalyvavo A. Kučiūno solistų kvartete. Balsą lavino Romoje, Italijoje suruošė keletą koncertų su Zeddos vadovaujamu simfoniniu orkestru. JAV dalyvavo Indianos solistų ir Čikagos Lyric operos konkursuose, kur laimėdavo pirmąsias vietas. Indianos solistų konkurse laimėjo ge-

riausios Indianos dainininkės vardą.

Taip pat ji buvo laimėjusi konkursą Čikagos Lyric operoje, kur kasmet varžosi tūkstančiai, norinčių patekti į chorą. Chore būdama, gavo pasiūlymą dainuoti operose mažesniais partijomis arba duetus ir buvo pasirodęs atlikti pagrindines partijas statant Boridino „Princą Igorį“, „Sevilijos kirpėją“.

1958 m. Prudencija bando laimėti, dalyvaudama American Opera Audition paskelbtame konkurse, kur dalyvavo 1,000 asmenų. Po keletos atrankų teisėjai parinko tik 26 laimėtojus, jų tarpe buvo ir Prudencija Bičkienė.

Šį konkursą laimėjusieji buvo treniruojami Cincinnati miesto konservatorijoje operiniam dainavimui. Juos ruošė specialistai Alberto Zedda ir La Scalas direktorius Guilio Confalonieri. Po šių bandymų iš 26 dainininkų buvo atrinkti tik 8, kurių tarpe buvo ir Prudencija. Laimėtojai buvo išsiųsti į Italiją gilinti dainavimo studijas ir ruošti pagal savo balsą atitinkamoms operoms. Čia Prudencija debiutavo, dainuodama titulinę Toscos partiją.

Sugrįžusi iš Italijos, Prudencija vėl buvo pakviesta Cincinnati miesto dainuoti dvejose operose „Tosca“ spektakliuose.

Savo veiklos metuose gražiabalsė solistė Prudencija dainavo Lietuvių Operos statomose operose „Pajacai“ ir „Tosca“ pagrindines partijas. Dainavo Br. Markaičio „Vilniaus varpų“ kantatoje, atlikdama soprano partiją su simfoniniu orkestru.

Talkino Čikagos lenkų statomoje operoje, atlikdama Toscos partiją. 1959 m. koncertine forma su Business Men's simf. orkestru atliko Mazenlos partiją B. Smetanos operoje „Parduotoji nuotaka“.

Solistė savo repertuare buvo paruošusi daug lietuvių kompozitorių dainų, kurias savo rečitaliuose, koncertuose atlikdavo su įdomia dainų interpretacija.

Su koncertais keliavo per pasaulį, dainuodama didžiuliuose ir mažesniuose lietuvių telkiniuose JAV, Kanadoje, Pietų Amerikoje. Koncertavo ir dainavo ne vien lietuviams, bet ir svimtaučiams. Išlikusios renginių programos liudija, kiek daug jos visur dainuota, o spaudos puslapiuose lietuvių ir amerikiečių žurnalistai, muzikos žinovai, labai teigiamai įvertino jos gražų balsą, gerą pasirošimą ir dainavimą. Jos koncertai, dainuotos dainos, operose sukurti vaidmenys liko tūkstančių žiūrovų širdyse, kaip patys gra-

žiausi prisiminimai.

Prudencija šalia savo pamėgto dainos meno didelę gyvenimo dalį pašventė organizacinei veiklai. Ji aktyvi ateitininkuose, darbšti šatrijietė, beveik 30 metų Lietuvos Vyčių aktyvi narė, daug kartų atlikdama Vyčių ruošiamuose renginiuose programas, koncertus. Ji rūpestinga ir veikli Lietuvių bendruomenės darbuose. Dalyvavo „Lietuviai televizijoje“ ir „Arts Showcase“ televizijos laidose, atlikdama menines programas. Ja gėrėjomės, programos atliekant Dainų šventėse, iškilminguose minėjimuose, besiklausant giesmių bažnyčioje.

A.a. Prudencija Bičkienė-Jo-

kubauskienė žemiškąją kelionę baigė, palikdama mums be galo daug gražių prisiminimų, akivaizdžių jos atliktų darbų. Jos šviesų atminimą, likusį mūsų širdyse, minėsime ilgai.

Jurgis Janušaitis

KAIP SIUNČIAMSI SIUNTINIAI

Jau kelintą mėnesį Ukmergės pašte gaunama daugiau siuntinių, negu išsiunčiama. Daugiausia žmonės atneša smulkias, iki 2 kg siuntas į Rusiją. Į Vakarų šalis siuntinių beveik nebūna. Gegužės mėnesį žemės transportu buvo išsiųstos 37 vidaus siuntos ir dvi tarptautinės. Gauta 106 vidaus ir 16 tarptautinių siuntinių.

A.†A.

PETRAS BENEŠIUS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1994 m. rugpjūčio 16 d., 2:44 val. p.p., sulaukęs 74 metų.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 44 m. Nuliūdę liko: žmona Emilia Kripaitė ir jos sūnus; brolis Bernardas su žmona Emilija Vilniuje; svainė Marytė Vizgirdienė ir jos vyras Juozas, Aurora, IL.

Priklausė Lietuvių Šaulių sąjungai bei šioms klubams: Zarasiškių, Tauragės, Suvalkiečių, Pensininkų, Šakių, Anglijos lietuvių Chicagoje.

Velionis pašarvotas penktadienį, rugpjūčio 19 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 20 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

*Kai sustings tamsusis kraujas man širdy,
aš giliai norėčiau žemėje miegoti —
mano lygumų pilkųjų pakrašty.
Šimtmečiai ažuolai rankas šakotas
ir miglotus rūškanus skliautus iškelę
melstusi sauleleidžiams ir ryto vėjams..*

Henrikas Nagys
(1944 m.)

P A D Ė K A

A.†A.

VILHELMINA (LIALĖ) KUBILIŪTĖ-LAPIENĖ

Mūsų mylima Žmona, Mama, Močiutė ir Sesuo baigė savo žemiškąją kelionę 1994 m. gegužės 28 d. Arlington Heights, IL. Palaidota birželio 1 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Nuoširdžiausiai dėkojame kun. Algirdui Paliokui už atsisveikinimą koplyčioje, šv. Mišias už Velionės sielą bei maldas kapinėse. Padėka priklauso prel. dr. Juozui Prunskiui už maldas koplyčioje.

Esame dėkingi visiems: giminėms, bičiuliams bei pažįstamiems už gausų dalyvavimą atsisveikinime, šv. Mišiose bei kapinėse.

Ypatingą padėką reiškiamo mūsų senam šeimos bičiuliui inž. Jonui Jurkunui už jautrų atsisveikinimo pravedimą koplyčioje ir išsamų žodį apie Velionės veiklą lietuviškoje dirvoje. Mūsų didelė padėka Čikagos Lietuvių Moterų klubo ir ir Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus Moterų gildijos narėms, stovėjusioms garbės sargyboje ir jų pirmininkėms, Irenai Norbutienei bei Scottie Žukaitėi už nuoširdžius atsisveikinimo žodžius, taipgi Lietuvių Fondo ir „Draugo“ renginių komiteto vardu pirm. Marijai Remienei, inžinierių vardu Kostui Burbai ir Čikagos lietuvių golfinkų vardu Arvydui Karui.

Labai dėkojame visiems taip gausiai suaukojusiems šv. Mišioms ir įvairioms lietuviškomis organizacijoms. Nuoširdus ačiū visiems už gausias gėles ir pareiškusius mums užuojautą liūdesio valandoje žodžiu, raštu ir per spaudą.

Reiškiamo padėką sol. Jonui Vazneliui už sielą raminančias giesmes ir muz. Ričardui Sokui už vargonų muziką šv. Mišių metu.

Labai ačiū draugams karsto nešėjams, atlikusiems brangiai Velionei paskutinį patarnavimą: Juozui Bacevičiui, inž. Jonui Bariui, inž. Tadui Bukaveckui, inž. Stasiui Jokubauskui, sol. Vaclovui Momkui ir Broniui Racevičiui.

Mūsų nuoširdi padėka mielai Marijai Remienei už šiltą Velionės nekrologą „Drauge“.

Labai dėkojame visiems, lankiusiems Velionę jos sunkios ligos metu ligoninėje, ypač mūsų senam bičiuliui ir šeimos gydytojui dr. Osvaldui Nakui.

Liekame dėkingi laidoituvių direktoriui Donald Petkui už rūpestingą ir tvarkingą patarnavimą, išlydint brangią Velionę į Amžino poilsio vietą.

Širdingas ačiū visiems.

Giliai liūdinčiai: vyras Edvardas, sūnūs Raimundas ir Tomas su šeimomis, brolis Jonas ir brolis Algis su šeima Lietuvoje.

DRAUGAS, penktadienis, 1994 m. rugpjūčio mėn. 19 d. 5

A.†A.

SESUO M. CONRAD JUŠKAITIS

Mūsų mylima Sesele, mirė 1994 m. rugpjūčio mėn. 17 d., sulaukusi 86 metų.

Į vienuolyną įstojo iš Šv. Kazimiero parapijos Brockton, MA.

Vienuolynė įžaduose išgyveno 65 metus.

Pasiliko nuliūdę Šv. Kazimiero seserys ir artimieji giminės: sesuo Mary Ross, gyv. Brockton, MA ir sūnėnai.

Kūnas pašarvotas Šv. Kazimiero vienuolynė, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, penktadienį, rugpjūčio 19 d. 10 val. ryto.

Laidotuvių šv. Mišios Šv. Kazimiero Seserų vienuolyno koplyčioje penktadienį, rugpjūčio 19 d. 7 val. vakaro.

Laidotuvės Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse šeštadienį, rugpjūčio 20 d. 10 val. ryto.

Prašome dalyvauti laidoituvių Mišiose ir pasimelsti už Seseles sielą.

Šv. Kazimiero Seserys ir Mary Ross.

Laidotuvių dir. S. C. Lack ir Sūnūs. Tel. 1-708-974-4410.

A.†A.

MARIJA SMOLICZ RUTKAUSKAITĖ

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1994 m. rugpjūčio 16 d., sulaukusi senatvės.

Gimė Latvijoje, Liepojos mieste. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdę liko: sesuo Elena Kriščiūnienė, sūnėnai — Vytas Kriščiūnas su žmona Violeta ir šeima, Jonas Rutkauskas su žmona Mary ir šeima; dukterėčia Regina Pikūnienė su vyru Stasiu.

Velionė pašarvota šeštadienį, rugpjūčio 20 d. nuo 9 iki 10 val. ryto Lač-Becvar laidojimo namuose, 6541 S. Kedzie Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 20 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sesuo, sūnėnai, dukterėčia ir jų šeimos.

Laidotuvių direkt. S. C. Lack ir Sūnūs. Tel. 312-434-1700.

A.†A.

JUZEFA ANGELEIKIENĖ

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1994 m. rugpjūčio 17 d., 5:15 val. p.p., sulaukusi 80 metų.

Gimė Lietuvoje, Jurbarko mieste. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdę liko: vyras Bronius, duklė Valerija Jurksat, keturi anūkai, penki proanūkai, sesuo Janina Whalen ir kiti giminės.

Velionė buvo motina a.a. Leonard.

Velionė pašarvota sekmadienį, rugpjūčio 21 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugpjūčio 22 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, duklė, anūkai, proanūkai, sesuo ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

APLANKYKITE PABALTŲŲ LIETUVŲ '94

Kreipkitės į mus — suplanuosime jūsų kelionę. Prieinamiausias kainos Finnair ir SAS oro linijomis "economy" ir "business" klasė Viešbučiai

GO BALTIC

Mūsų naujas leidinys apie Skandinavijos ir Baltijos kraštus — perskaitykite!

1-800-451-9511

UNIONTOURS

Isteigta 1931 m.

245 Fifth Ave., New York, N.Y. 10016

Tel. 212-683-9500 Fax 212-683-9511

Kryžius ant naujai supulto kapo Antakalnio kapinėse. Čia ilsisi rašytojas, buvęs „Draugo“ redaktorius, Česlovas Grincevičius.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Visi padedame, kaip galime Lietuvai ir jos žmonėms, o ypač reikalinga pagalba jos vaikams — našlaičiams, nes tai Lietuvos ateitis. Gal, kai užaugs nauja karta, gyvenimas Lietuvoje bus geresnis. „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, kuris yra JAV LB Socialinių reikalų tarybos padalinys, čia Amerikoje vadovaujamas dr. Albinos Prunskienės, o Lietuvoje Gražinos Landsbergienės, kurio oficialus adresas yra 2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629 gavo laišką iš Tauragės Lietuvos klubo, kur rašoma: „Tauragės Lietuvos klubas, pusemetiniame narių susirinkime po trumpų diskusijų dar vieniems metams paskyrė trims našlaičiams paramą: Šilgaliui Aidui iš Telšių rajono, Kaminskaitei Kristinai iš Tauragės rajono ir Koziol Kristinai iš Anykščių rajono.“

Su nuoširdžiausiais linkėjimais dirbti ir nepavargti“. Pasirašė klubo pirm. Vladas Palionis.

Amerikiečių - skandinavų fondas skelbia konkursą jauniems, Amerikoje esantiems, dainininkams nuo 21 iki 30 metų amžiaus. Norintieji išbandyti savo laimę, turi kreiptis pas Wendy Streeter telefonu 703-255-1935. Pareiškimai laimėti Birgit Nilsson premijai, turi būti įteikti iki spalio 3 dienos.

Sesutės Irutė ir Nida Masiulytės, praėjusius mokslo metus Maironio lituanistinės mokyklos aštuntą ir antrą skyrius baigusios penketukais, vasarai baigiantis laukia vėl suskambant mokyklos skambučio.

Nuotr. A. Namikienės

Dėmesio! Ateitininkų Namų metinė gegužinė įvyks rugpjūčio 28 d., sekmadienį, Ateitininkų namų sodelyje — 12690 Archer Ave., Lemont, IL. Pradžia 12 val. Geras maistas; smagi muzika, laimikių traukimas. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. (312) 847-7747.

(sk)

Auka „Draugo“ paramos fondui— yra lietuviybės laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.

TALKA LB ŠVIETIMO TARYBAI

Prabėgo linksmos vasaros atostogos, pilnos malonių išpūdžių ir prisiminimų. Artėja rugsėjo mėnuo, kuris pravers lituanistinių mokyklų duris naujiems mokslo metams. Čia susispaus būriai nedraisių pradinukų mokyti tėvėlių ir senelių gimtosios kalbos, rašyti pirmąją raidę, sudėti pirmąjį skiemenį. Kiti mokiniai su šypsniu skubės susitikti draugus, pasidalinti išgyventais vasaros išpūdžiais ir praplėsti žinias.

LB Švietimo tarybai rūpi lituanistinių mokyklų išsilaikymas, naujų mokinių įstojimas ir vyresniųjų mokinių nenubyrimas. Per paskutiniuosius penkerius metus mokinių skaičius išsilaiko vienodai — 1,000 mokinių. Kiekviena naujai įsteigusi lituanistinė mokykla suteikia džiaugsmą, nes tai įrodo mūsų jaunosios kartos gyvastingumą. Rugsėjo mėnesį lituanistinių mokyklų duris pirmą kartą praveria naujai įsteigusi mokykla Seattle, WA, ir Colorado valstijose. Houston, Texas valstijoje, įsisteigė lietuvių kalbos kursai norintiems išmokyti lietuviškai, atgaivinti savas lietuviškas šaknis. Ir šioms naujai įsisteigusioms mokykloms, kaip ir kitoms veikiančioms 23 lituanistinėms mokykloms, reikalinga moralinė bei materialinė parama. Todėl rugpjūčio 15 d. LB Švietimo taryba sukvietė gausų būrį nuoširdžių talkininkų, vadovaujamų Antano ir Viktorijos Valavičių, tradicinio švietimo vėjais laiškų išsiuntinėjimui. Surinktos aukos ne tik remia Švietimo tarybos darbus, bet, svarbiausia, jos išdalina lituanistinėms mokykloms. Švietimo tarybos pirmininkei lankant mokyklas pastebėta, kad kai kurios mokyklos tebedirba „vargo mokyklos“ sąly-

A. a. Prudencijos Bičkienės-Jokubauskienės mirties metinių progą jos vyras inž. Stasys Jokubauskas įteikė 1,000 dol. čekį Draugo fondui a. a. Prudencijos atminimui. Draugo fondas dėkoja už šią stambią dovaną ir jungiasi į liūdno sukakties prisiminimą.

Lyric Opera Čikagoje savo sezoną pradeda su Musorgskio opera „Boriss Godunovas“, o Metropolitan opera New York'e su Puccini opera „Il Tabarro“, dalyvaujant Placido Domingo ir su Leoncavallo „Pajacais“, dalyvaujant Luciano Pavarotti. Bet soprano partiją abiejose operose dainuos Teresa Stratas. San Francisco opera savo sezoną atidaro su Verdi opera „Makbetas“.

Jei nesusėpėte į „KANKLĖS“ koncertą Čikagoje, turėsite važiuoti 4-5 valandas į Omaha, Nebraska, kur įvyks sekančios rugsėjo 14 d. Manyčiau, iš Čikagos apylinkių Jaunimo centras arčiau. Jaunimo centre koncertas įvyks rugsėjo 11 d. 3 val. Bilietus įsigyti skambinkite 312-238-1536.

(sk)

Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuoširdžiai patars ir patarė. Plojome ir apipylėme į klausimus, kurie nesibaigė net ir skaniai pietaujant. Prašoma prižadėti dar kartą Seklyčioje pakalbėti tik, gaila, kad ji sunkiai verčiasi ir greit išvyksta į Lietuvą. Kartu buvo ir jos sūnus Evaldas — taip pat gydytojas.

(sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamo ir taisomo visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v. v.

gose. Todėl Švietimo taryba išsiuntinėja laiškus, prašydama paramos. Net ir mažiausia auka yra įvertinama.

Dar prieš vėjais laiškų išsiuntimą su pirmąja parama lietuviškam švietimui atskubėjo nuoširdūs visų lietuviškų organizacijų nuolatiniai rėmėjai dr. Leonas ir Irena Kriaučiūnai. Jų dosni ranka buvo ištiesta ir pereitais metais. Toks poelgis duoda Švietimo tarybai drąsos ir pasiryžimo tęsti lietuvišką švietimą užsienyje.

Regina Kučienė

IDOMI POPIETĖ

Soc. aprūpinimo centre, Seklyčioje, trečiadienį, liepos 27 d., vyresnieji lietuviai su dideliu susidomėjimu klausėsi paskaitos, kurią skaitė iš Lietuvos atvykusi gydytoja Danguolė Bartkevičienė. Jos tema buvo: „Akupunktūra bendrai ir jos pritaikymas Lietuvoje“.

Šis keistas metodas gydyti, nuskausminti ir gerinti apytaką plačiai vartojamas Kinijoje, Japonijoje ir kitose Tolimųjų rytų šalyse. Mes apie jį išgirdome tik prieš keliasdešimt metų. Mūsų labai pažangi medicina pasitiko su šypsena kaip „rytietiška sensacija“. Tačiau dabar Europoje šis metodas yra pripažįstamas ir dažnai sėkmingai vartojamas. Dabar ir JAV gydytojai mažiau ignoruoja šį metodą.

Dr. Danguolė Bartkevičienė medicina baigė Lietuvoje prieš 25 metus, tobulinosi Rusijoje ir daugely Europos kraštų, net Korejoje. Dirbo kaip gerklės ir nosies specialistė ir chirurgė 25 metus. Prieš 20 metų susidomėjo akupunktūra, ją intensyviai studijavo ir sėkmingai taikė savo specialybėje. Jau turi iš tos srities net keletos šalių diplomus, o dabar gavo ir JAV Akupunktūros sąjungos diplomą.

Lietuvoje šiuo metu yra apie 200 gydytojų, sugebančių taikyti šį metodą. Daugiausia jis praktikuojamas šalyse, kur trūksta modernių gydymo priemonių, vaistų. Kas idomiausia, kad šis metodas nėra vien tik badymas adatėlėmis, bet ir igudusių rankų masažas bei dietos derinimas. Anot dr. Danguolės: „Tai sveiko ilgą laiką kumo profilaktika, seniausias liaudies išminties — akupunktūros, masažo metodais“.

Pagal medicinos genetinius tyrimus, mūsų normalus amžius turėtų būti tarp 100 ir 150 metų. Tačiau ši amžiaus riba vis dar palieka tik svajonę, nes negyvename taip, kaip Sutvėrėjas mus sutvėrė gyventi. Vis greičiau gyvenimo tempas, auganti konkurencija, nervinė įtampa, techninė pažanga bei naujos cheminės medžiagos, atominė energija, kompiuteriai ir

Studentai, gavę Čikagos Lietuvių moterų klubo skirtas stipendijas (iš kairės): Gintas Mikučiauskas, Vanessa Abrignani, Renata Kvantaitė ir Gintaras Vaitkevičius.

beveik žaibiškas susisiektimas atitraukia žmogų nuo galimybės susikaupti ir išsiklausyti į savo sielos ir kūno poreikius, o jie juk ir yra svarbiausias sveikatingumo ir ilgo gyvenimo pagrindas. Sutvėrėjas į mūsų kūną ir sielą įdėjo viską, kas reikalinga ilgam ir laimingam gyvenimui. Kūno visam odos paviršiuje yra per 1,000 jau žinomų taškų arba „zonų“, per kurias eina į kūną gyvybinė energija į visus svarbiausius organus. Jau prieš 5,000 metų Tolimųjų rytų mastytojai pastebėjo, kad tuos taškus, „zonas“ atitinkamai stimuliuojant galima stiprinti vidines kūno funkcijas ir net nuotaiką. Per tiek amžių stebint, savo žinias plečiant ir perduodant jas ateinančioms kartoms, šie „liaudies mokslininkai“ išdirbo akupunktūros gydymo metodą, kuri kartu su tinkamu maisto vartojimu duoda žmogui pasiekti ilgalaikio gyvenimo ribą.

Moderniškas vaistinio gydymo būdas siekia to paties, bet vaistai, neatsargiai vartojami, yra nuodai, organizmą užteršia. Akupunktūra yra saugi ir, be to, pigesnė.

Dr. Danguolė B. ne tik yra gera tos srities žinovė, bet ir gera kalbėtoja, o savo jaunatviška sveika išvaizda tikrai skatina patikėti, kad tai, ką ji sako, yra teisybė.

Napajutome, kaip klausant jos, prabėgo 2 valandos. Jai nutilus, pasijutome lyg ką gera radę. Plojome ir apipylėme į klausimus, kurie nesibaigė net ir skaniai pietaujant. Prašoma prižadėti dar kartą Seklyčioje pakalbėti tik, gaila, kad ji sunkiai verčiasi ir greit išvyksta į Lietuvą. Kartu buvo ir jos sūnus Evaldas — taip pat gydytojas.

Jonas Žebrauskas

Nuolatinės mūsų renginių darbininkės-talkininkės (iš kairės): V. Valavičienė, A. Lietuvninkienė, S. Plėnienė ir Z. Žitkevičienė, Racine ir Baltic kėpyklų paaukotojai skanėstais vaišina svečius po kauniškio „Suktnio“ pasirodymo centro kavinėje.

Nuotr. Indrės Tījūnėlienės

LINKIME SĖKMĖS!

Čikagos Lietuvių Moterų Klubas stipendijų skyrimo komitetas gauna kasmet daug prašymų vienkartinėm stipendijom, kurios, nors ir nepadengdamos viso mokesčio, bent šiek tiek palengvina nuolatos didėjančias studijų išlaidas. Stipendijos teikiamos lietuvių kilmės jaunimui, atsižvelgiant į jų finansinį bei akademinį lygį. Tenka kruopščiai svarstyti, siųsti, palyginti. Šįmet, 31-mo Gintaro baltaus metu, Genovaitė Maluskienė, stipendijų komiteto pirm., įteikė čekius po 1,000 dol. keturiems studentams. Štai jie:

Vanessa Mae Abrignani, dar lankydamą Hinsdale South aukštesniąją mokyklą, buvo garbės studentų sąrašuose, studentų tarybos atstovė, sportininkė. Tą dieną ir lankydamą DuPage kolegiją, kur yra išskirtinų studentų sąrašą ir studentų ambasadorė. Vanessa suranda laisvo laiko pagelbėti kaip savanorė DuPage Mental Health organizacijai. Studijų pagrindui pasirinko psichologiją ir toliau tęs studijas Iowa universitete.

Renata Kvantaitė, būdama aukštesniojo mokykloje, priklausė net septyniems mokinių veiklos vienetams, „Grandies“ tautinių šokių grupei ir Ateitininkų organizacijai. Studijas pradėjo Saint Xavier universitete, kur jai buvo suteiktas „Leadership scholarship“. Toli mesnes studijas tęs Illinois universitete Čikagoje, siekdama farmakologės profesijos.

Gintas Mikučiauskas baigė Lemont aukštesniąją mokyklą, buvo Illinois State scholar, studentų tarybos, svetimų kalbų ir gamtos klubų narys;

Amerikos diabetikų draugijos narys ir vertėjas, „Spindulio“ tautinių šokių grupės ir Ateitininkų organizacijos narys. Studijuos verslo administraciją Illinois universitete Čikagoje, kur studijuoja jo 2 seserys.

Gintaras Vaitkevičius, gimęs ir augęs Lietuvoje, studijavo Vilniaus universitete. Atvykus į JAV, studento viza suteikė jam galimybę lankyti Moraine Valley Community kolegiją, kur yra įtrauktas į kolegijos prezidento išskirtinų studentų sąrašą ir yra Phi Theta Kappa organizacijos narys. Pasirinkęs tarptautinio verslo šaką, tolimesnes studijas tęs Lewis universitete.

Visi stipendijų gavėjai ne tik studijuoja, bet taip pat turi darbų, kad galėtų apsirūpinti reikalingom mokslo priemonėm, transportacija ir pan. Čikagos Lietuvių moterų klubo narės, skirdamos visą Gintaro baltiaus pelną stipendijoms, linki jas gavusiems pasiekti jų užsibrėžtus tikslus.

M.K.

STIPENDIJOS LIETUVOS STUDENTAMS

Lietuvos Našlaičių globos komitetas paskyrė vienuolika stipendijų, po 250 dol. kiekvienam, studentams našlaičiams ir našlaičiams invalidams Lietuvoje.

Standard Federal Bank Čikagoje prez. David Mackiewicz yra mecenatas 4 studentų, studijuojančių Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Stipendijas gavo: Jurgita Goštautaitė, studijuojanti filosofiją-teologiją; Vaidas Lazdauskas — fizika/matematika; Vita Širvinskaitė — sociologija; Arūnas Vaikutis — lituanistika.

American Lithuanian Chamber of Commerce prez. David Gaidas, paskyrė stipendijas taip pat keturiems studentams. Tai: Mindaugas Kaminskas — studijuojantis filosofiją-teologiją; Gražina Petrauskaitė — Vilniaus Muzikos akademijoje, vargonų studijose; Dalia Petrauskaitė — Bratislavos vaizduojamosios Dailės akademijoje; Nerijus Šlepetyš — Vilniaus universitete studijuojanti tikyba.

A. a. Prudencijos Bičkienės-Jokubauskienės atminimui paskirta: Rūta Ivanauskaitė — Radviškio Aukštesniojoje amatų mokykloje; Jurgita Karpičiūtė — Kauno Medicinos akademijoje, Slaugos fakultete; Antanui Kinčiui — Vilniaus universitete, Istorijos fakultete.

Visi stipendantai ir Lietuvos Našlaičių globos komitetas yra nuoširdžiai dėkingas šiems geradariams, įgalinusiems Lietuvos jaunimą siekti šviesesnės ateities per mokslą.